

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport Ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens

Konsulent:

Anders Christensen

Miljørådgiver | Cand. Agro.

Tlf. 31 61 48 50

acc@farmbrella.dk

Datablad (A)

Ansøger	Fuglsang A/S, Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens
Ejer	Fuglsang A/S, Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens
Husdyrbrugets adresse	Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens
CVR-nummer	26089379
CHR-nummer	92871
Kommune	Horsens Kommune
Ejendomsnummer https://www.matriklen.dk/	8831482
Husdyrbrugets matrikel-nr.	1g Boller Hgd., Uth
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ja
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 252424
Miljøkonsekvensrapport	Version 1
Godkendelse efter	Husdyrbruglovens §16a stk. 2
Ansøgning indsendt	31-10-2025

Forord

På husdyrbruget Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens ønskes der miljøgodkendelse efter stiplads-model. Husdyrbruget får flere end 750 stipladser til årssøer og er derfor et IE-brug

Grå bokse i beskrivelsen indeholder tekst som er uddrag af lovgivning, forklarende tekster eller generelle oplysninger for husdyrbrug.

Første gang der søges om godkendelse efter stipladsmodel skal eksisterende forhold samt ændringer eller udvidelser på husdyrbruget vurderes samlet.

Denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgte projekts forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de foranstaltninger som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Det samlede ansøgningsmateriale danner grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

I miljøkonsekvensrapporten er der ikke vurderet på overholdelse af krav i henhold andre lovgivninger herunder bekendtgørelse af lov om dyrevelfærd (Dyrevelfærdsloven) og bekendtgørelse af byggeloven. Det er således til enhver tid ejers ansvar at generel lovgivning overholdes, såsom eks. pladskrav og indretning af staldanlægget.

Indhold

Datablad (A)	1
Forord 2	
1. Ikke teknisk resumé (E2)	5
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)	7
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)	7
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)	8
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	8
2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser	8
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	16
2.1.4. Ventilation.....	19
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	20
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	21
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	21
2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)	22
2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	22
2.4.2. Generelle afstandskrav	31
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)	32
2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur.....	32
2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)	38
2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)	39
2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	45
2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje.....	47
2.7.2. Rystelser.....	50
2.7.3. Støj.....	50
2.7.4. Støv	52
2.7.5. Lys.....	52
2.7.6. Skadedyr	53
2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	53
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c).....	55
2.8.1. Døde dyr.....	55
2.8.2. Affald.....	55
2.8.3. Olier og kemikalier	56
2.8.4. Energiforbrug	57
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen.....	58
2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)	59
2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)	61
3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F).....	62
3.1. Beskrivelse af det ansøgte.....	62
3.1.1. Det ansøgte placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)	62
3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).	62

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4).....	62
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	62
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)	64
3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)	64
4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)	65
4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)	65
4.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)	65
4.2.1. BAT- råvare.....	65
4.2.2. BAT-Energi.....	65
4.2.3. BAT-Vand.....	66
4.2.4. BAT-Management.....	66
5. Bilagsoversigt	67
Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.	68
Bilag 2: Rådata og resultat af OML-beregning (uploadet i særskilt dokument)	69
Bilag 3: Beregning af køleydelse gyllekøling.....	69
Bilag 4: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug	69
Bilag 5: Beplantningsplan	70
Bilag 6a og b: Besigtigelser fra 2017 af skov og sø	70

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen af smågrise baseret på sohold og smågrisestalde på adressen Thyrasmindevej 5, 8700 Horsens.

Husdyrbruget har en gældende tilladelse til at producere 22.000 smågrise (7,4-25 kg), baseret på 550 årssøer inklusive polte og gylte.

Produktionen finder sted i 11 stalde. På ejendommen er der desuden to gyllebeholdere, fire fodersiloer, 4 kornsiloer, en lade, 2 maskinhuse, et værksted med halmfyr, 3 udleverings-/indleveringsramper og en vaskeplads.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til byggeri af 2 ny staldbygninger og en gyllebeholder. Byggeriet skal placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger nord og øst for eksisterende staldanlæg. De nye stalde bliver i grundplan

1: 4795 m² (137 m * 35 m) og op til 8,7 meter i højden.

2: 1026 m² (54 m * 19 m) og op til 7,0 meter i højden.

Den nye gyllebeholder bliver i grundplan 1120 m² (37,8 m i diameter) og 9 meter i højden inklusive teltoverdækning

Det samlede produktionsareal inklusive produktionsarealet i de nye stalde udgør 6.053 m².

Derudover søges der om fleksibilitet til en produktion af søer og slagtesvin med mulighed for at justere produktionssammensætningen ud fra lovgivningernes forskellige krav.

Der søges om tilladelse til at etablere et teknikrum på 40 m², 4 m * 10 m op ad vest-gavlen af det nye byggeri nord for de eksisterende bygninger, og en indleveringsrampe midt på sydsiden af samme hus. Der søges om tilladelse til at etablere en udleveringsrampe på øst-gavlen af byggeriet, placeret i forlængelse af den eksisterende bygning syd for gyllebeholderne.

Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger foretaget i ansøgningsmaterialet viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning ved enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges, da der skal udbringes en større mængde husdyrgødning fra ejendommen og antallet af dyre- og fodertransporter øges. En forøgelse i støjniveauet i forbindelse med det ansøgte knytter sig primært til transporter.

Der forventes ingen væsentlige støvgener for omkringboende i forbindelse med det ansøgte, da støv fra staldanlæg hindres ved overbrusning og støv som følge af transport ikke bør give gener, da der ikke er grusbelagte adgangsveje og interne veje til husdyrbruget.

Landskab

Af hensyn til det omkringliggende landskab ønskes det nye byggeri opført i tilknytning til de eksisterende bygningsdele. De nye stalde og gyllebeholderen ønskes opført nord og øst for det eksisterende anlæg. Det forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Nye stalde opføres i samme farvevalg som de eksisterende; røde facader, grå gylletanke og sort/koksgrå teltoverdækning og tagflader. Der opføres desuden et nyt læhegn langs nordsiden

og østsiden af hele anlægget, som vil sløre indsynet til staldanlægget. De valgte farver falder bedst i med omgivelserne og synes derfor mindst i landskabet.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Beregninger viser at natur, hverken beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 5.896 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. For at nå kravet, bliver der etableret gyllekøling i dele af det nye staldanlæg.

Husdyrbruget har mere end 750 stipladser til søer og er derfor et IE-brug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Husdyrbruget skal derfor have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt krav til optimeret udnyttelse af protein og fosfor i foder, krav om energieffektiv belysning.

Anlægget opføres med nyeste teknologi til energioptimering. Anlægget vil derfor opføres med lavenergibelysning samt ventilation med lavenergimotorer. Derudover vil fodertransport i anlægget ske med snegl, kædetræk og pumpe.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet er nedenstående tiltag anvendt:

- Fluer vil blive bekæmpet med kemisk fluebekæmpelse ved behov. Der er indgået aftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma for at sikre, at der ikke opstår tilhold af rotter.
- Der etableres teltoverdækning på ny gyllebeholder samt eksisterende gylleholdere. Overdækning af gylleholdere reducerer mængden af husdyrgødning i tankene med 10 % grundet manglende regnvand, hvilket reducerer transport med husdyrgødning tilsvarende.
- Der vil blive opført en beplantning omkring anlægget efter en beplantningsplan godkendt af kommunen, som vil medvirke til at sløre anlægget i landskabet.
- Der etableres gyllekøling i dele af de nye stalde for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget.
- Anlægget optimeres løbende i forhold til energiforbrug.
- Foder er tilpasset dyrenes behov i de enkelte vækststadier, hvilket giver den bedste udnyttelse af næringsstofferne i foderet.
- Der skal udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger vedr. det ansøgte projekt til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug tilknyttet ejendommen. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil den blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)

Miljøstyrelsen har udarbejdet en liste over teknologier som vurderes miljøeffektive og driftssikre til reduktion af ammoniak. Teknologierne kan anvendes uanset størrelsen på husdyrbruget, men mange teknikker er meget omkostningstunge og kræver en særlig opbygning af anlægget for at kunne anvendes på en væsentlig andel af produktionen. Derfor vil valg af teknik til reduktion af ammoniak variere dels i forhold til størrelsen på husdyrbruget og dels i forhold til udformning af staldanlægget.

Der er få teknikker optaget på teknologilisten til reduktion af lugtemissionen. Lugtgenekriterierne er i denne ansøgning opfyldt ved hjælp af luftfysiske tiltag på ventilationsafkastene uden krav til reduktion. Der anvendes derfor ingen supplerende teknologi udover regelmæssig rengøring af staldanlægget samt godt management.

Krav til ammoniakreduktion i henhold til BAT og krav i forhold til natur opfyldes ved integration af anlæg til gyllekøling i stald 15 + 16 samt overdækning af 3 gyllebeholdere. Alternativer til den anvendte teknologi er kemisk luftrensning/biologisk luftrensning/gylleforsuring.

Luftrensning (kemisk og biologisk) er fravalgt, da de teknikker er mere omkostningstunge. Opbygningen af anlægget med flere mindre staldafsnit placeret ved siden af hinanden vil betyde, at der skal laves tværkanaler til ventilationsluften for at kunne udnytte en luftrenser. Opbygning af ventilationskanaler, hvor luften skal flyttes over lange afstande, giver et stort tryktab og dermed øges energibehovet væsentligt.

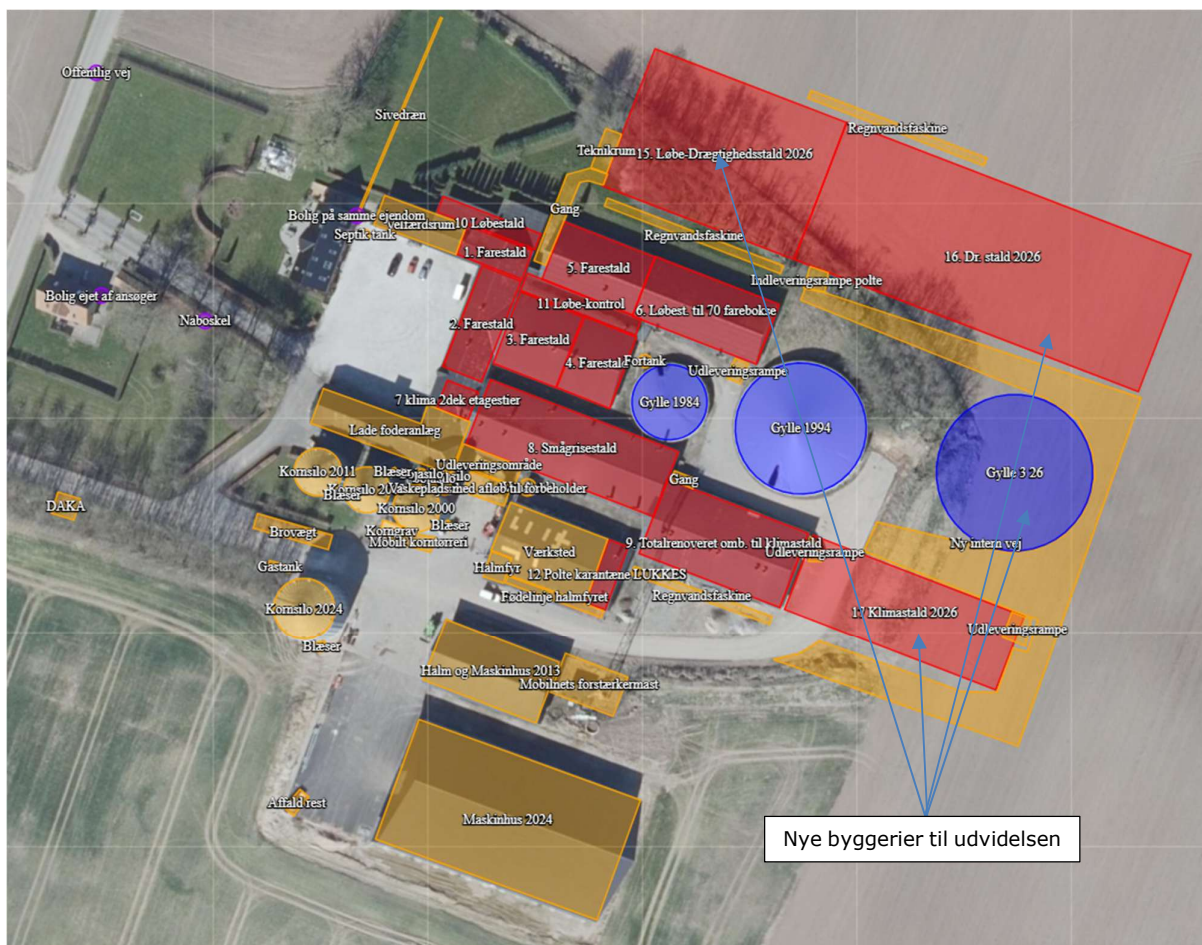
Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da det vil kræve en stor fortank til opblanding af gylle med syre. Fortanken skal placeres tæt på anlægget, da husdyrgødning skal pumpes tilbage ind i anlægget. Der er ingen mulige placeringer for denne fortank.

De anvendte teknikker til ammoniakreduktion fjerner det i loven fastsatte krav til BAT for ammoniak.

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte projekt, herunder husdyrbrugets indretning og drift, bygningsmæssige udvidelser, beliggenhed i forhold til omgivelserne og udpegninger, samt husdyrbrugets potentielle påvirkning på omgivelserne.

Oversigt over ejendommens driftbygninger ses på nedenstående billede. Navngivningen af stald-afsnit på billedet referer til navngivning i denne miljøkonsekvensrapport samt beregninger.

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser

8-års drift

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift (nudrift) som 8-års driften (den lovlige produktion 8 år bagud).

Gældende tilladelser og miljøgodkendelser de sidste 8 år er vist herunder med en kort beskrivelse af staldanlægget, hvis der er sket ændringer i staldanlæg eller produktionstype i de enkelte staldanlæg i forhold til nudrift.

- Godkendelse efter §19c uden ændringer i dyrehold.
- Dyrehold:
- 550 årssøer

- 22.000 smågrise 7,4-25 kg.

Produktionstilladelsen meddelt den 23. januar 2014 definerer 8-års driften.

Nudrift

På ejendommen er der ikke søgt nye tilladelser til dyreholdet siden 23. januar 2014:

- Godkendelse efter §19c uden ændringer i dyrehold.
- Dyrehold:
 - 550 årssøer
 - 22.000 smågrise 7,4-25 kg.

Produktionstilladelsen meddelt den 23. januar 2014 definerer nudriften.

I den gældende godkendelse anvendes staldafsnit 1 til 12. Staldafsnit 10 til 12 ophører som staldafsnit i det ansøgte projekt.

Husdyrbrugets anlæg består ud over staldafsnittene af to gylletanke, 5 udendørs siloer til fodermidler uden beluftning, 1 lade med foderblander, 4 kornsiloer med tørring, et halm- og maskinhus, et maskinhus, et maskinhus med værksted, vaskeplads samt maskinhus. Korntransportanlæg, snegle og elevatorbaseret, med tilknyttet korngrav og brovægt. Derudover et udleveringsområde, og 2 små udleveringsramper.

Der drives markbrug fra adressen.

Ansøgt drift

Det ansøgte projekt omfatter byggeri af 2 samlede byggerier til grise, 1 gylletank, en udleveringsrampe, en indleveringsrampe og et teknikrum til gyllekøleanlægget. Derudover totalrenoveres et staldafsnit med godkendelsespligtige ændringer, og et staldafsnit ændrer anvendelse uden godkendelsespligtige ændringer i gulvet. Projektet søges så tilladelsen til husdyrbruget gives efter stipladsmodellen.

Der ansøges en fleksibel produktion (flexgruppe) i en lille del af staldarealet. Ved en fleksibel produktion kan der i det enkelte staldafsnit være mulighed for flere dyretyper defineret ved den valgte flexmodel. Den aktuelle fleksibilitet ligger i definitionen af de indsatte avlsdyr, idet hundyr over 115 kg i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er defineret indenfor gylte, men i veterinærloven defineres de som slagtegrise indtil de er drægtige 1. gang. Arealet udgør 27 m², og skal alene betragtes som en løsning på to lovgivningers manglende koordination.

Der søges om flexgruppe i følgende staldafsnit:

- Stald 16 søges til 27 m² af de samlede 1.958 m² til Søer og slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2.

Ansøgningen omfatter udvidelse med:

- Tilbygning af 2 staldafsnit til drægtige søer og gylte; stald 15+16.
- Tilbygning af 1 stald af 4 sektioner til smågrise; 2-klimastalde.
- En udleveringsrampe placeret ved østlig gavl af ny stald 17.
- Et teknikrum til gyllekøler op ad østenden af stald 15.
- Gyllekøling i stald 15+16.
- Gyllebeholder 5.445 m³, med teltoverdækning.

Ansøgningen omfatter ændringer i:

- Stald 7 ændres fra eksisterende løbekontrol-stald, fulddrænet, til farestier kassestier, fulddrænet. Gulv uændret.
- Stald 9 ændres fra eksisterende drægtighedsstald til 2-klimastald, total renovering.

Der skal opføres 2 ny staldbygninger. Stald 15+16 som fritliggende bygning umiddelbart nord for de eksisterende bygninger, og stald 17 i tilknytning til det eksisterende staldanlæg stald 9.

Det nye staldafsnit opføres i samme stil og farver som det nærmest beliggende staldafsnit, sorte/koksgrå tagflader og røde lodrette elementer. Den nye bygning 15+16 er dimensioneret maks. 8,7 meter højde over kote 38,5, 35 meter bred og 137 meter lang. Staldafsnittet skal anvendes til drægtige søer og polte. Den nye bygning 17 er dimensioneret maks. 7 meter høj over kote 40, 19 meter bred og 54 meter lang. Staldafsnittet skal bruges til smågrise-produktion.

Der skal etableres en ny gyllebeholder; udvendige mål 38 meter i diameter og 9 meters højde inklusive overdækning. De lodrette vægge etableres i grå beton, og overdækningen etableres i koksgrå, som er den mørkeste markedet leverer som standard, for at det er mest sammenfaldende med det øvrige anlægs sorte/koksgrå tage.

Projektet forudsætter ikke dispensationer fra generel lovgivning.

Der skal inden byggeriet igangsættes, ændres matrikelføring indenfor ejendommen da både stald 15+16 og 17 ligger hen over eksisterende matrikel-skel.

Projektet forudsætter følgende tilladelser:

- Byggetilladelse til det ansøgte byggeri.
- Udledning af tagvand fra nye bygninger. Tilladelsen skal søges når overfladevand føres under jordoverflade. Denne søges i forbindelse med byggeansøgning.

Ibrugtagning af godkendelsen

Godkendelsen har en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt med byggeri. Vilklarene i godkendelsen skal overholdes ved ibrugtagelse. Stald 15+16's BAT-overholdelse er baseret på renoveringen af stald 9, og overdækning af de 3 gyllebeholdere. Stald 17 er BAT-teknisk selv-bærende.

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret. Byggeriet skal være færdigmeldt indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Udnyttelse af godkendelsen erstatter gældende tilladelser og godkendelser på ejendommen.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Definition på produktionsareal er; det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig er ikke produktionsareal.

Produktionsarealet er opgjort ud fra bygningsskitser og ansøgers opmåling af anlægget. Tegninger og skitser er vedlagt (se bilag). Produktionsarealet på ejendommen er opgjort inklusive inventar men eksklusive foderkrybbeareal.

Produktionsarealet i ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel sammen med oplysninger om den faktiske gulvtype i hver staldafsnit.

Stald	Antal sektion	Sti pr sektion	Sti dybde	Sti bredde	Fladskov inventar	Stiareal	Krybbe længde	Krybbe bredde	Krybbe areal	Fladskov krybbe	Netto areal pr sti	Areal total	Stiplads pr sti	Stiplads total	Bemærkninger pladskrav/slagtesvin
1	1	24	2,35	1,40	0,000	3,3	0,00	0,00	0,00	1,0	3,29	78,96	1	24	Drænet gulv + spalter
2	1	48	2,400	1,500	0,000	3,6	0,00	0,00	0,00	1,0	3,600	172,80	1	48	Delvist spaltegulv
3	1	50	2,410	1,460	0,000	3,5	0,40	0,20	0,08	1,0	3,439	171,93	1	50	Drænet gulv + spalter
4	1	36	2,750	1,640	0,000	4,5	0,00	0,00	0,00	1,0	4,510	162,36	1	36	Drænet gulv + spalter
5	1	49	2,650	1,780	0,000	4,7	0,00	0,00	0,00	1,0	4,717	231,13	1	49	Drænet gulv + spalter
6	1	70	2,680	1,770	0,000	4,7	0,40	0,20	0,08	1,0	4,664	326,45	1	70	Drænet gulv + spalter
7	3	10	1,500	1,600	0,000	2,4	0,50	0,20	0,10	1,0	2,300	69,00	7	210	Drænet gulv + spalter
8	4	4	2,750	3,560	1,080	8,7	0,60	0,40	0,24	0,5	8,590	137,44	28	448	Drænet gulv + spalter
	4	8	4,800	1,800	0,000	8,6	0,60	0,40	0,24	0,5	8,520	272,64	28	896	2-klima delvist fast gulv
	4	8	3,288	1,800	0,000	5,9	0,60	0,40	0,24	0,5	5,798	185,52	19	608	Drænet gulv + spalter
9	3	16	5,400	2,000	0,000	10,8	0,60	0,40	0,24	0,5	10,680	512,64	35	1680	Delvist spaltegulv
15	1	6	9,200	19,500	0,000	179,4	0,59	19,50	11,41	1,0	168,0	1008,0	60	360	Delvist spaltegulv
16	1	18	1,800	3,400	0,000	6,12	0,00	0,00	0,00	1,0	6,120	110,16	2	36	Delvist spaltegulv
		7	3,750	7,200	0,000	27	0,00	0,00	0,00	1,0	27,000	189,00	14	98	Delvist spaltegulv
		1	3,750	7,200	0,000	27	0,00	0,00	0,00	1,0	27,000	27,00	27	27	Delvist spaltegulv 50-74%fast
		48	5,000	7,200	0,000	36	7,20	0,28	2,00	1,0	34,000	1632,0	14	672	Delvist spaltegulv
17	5	16	4,800	2,000	0,000	9,6	0,60	0,28	0,17	0,5	9,517	761,33	31	2480	2-klima delvist fast gulv
SUM												6048		1470	teoretiske sopladser, inkl. flyttepladser, polte og gylte

Opgørelse af produktionsareal i ansøgt drift.

I nedenstående oversigt er hver staldafsnit beskrevet med dyretype, gulvprofil og krav til miljøteknologi hen over den seneste 8 års periode. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk

Sektion	Drift	Dyretype	Produktionsareal	Staldsgstern i husdyrgodkendelse.dk	Teknologi
1	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	79	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	79	Drænet gulv + spalter	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	79	Drænet gulv + spalter	-
2	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	173	Delvist spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	173	Delvist spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	173	Delvist spaltegulv	-
3	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	172	Delvist spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	172	Delvist spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	172	Delvist spaltegulv	-
4	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	162	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	162	Drænet gulv + spalter	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	162	Drænet gulv + spalter	-
5	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	231	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	231	Drænet gulv + spalter	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	231	Drænet gulv + spalter	-
6	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	326	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Søer individuel opstaldning	229	Drænet gulv + spalter	-
		Slagtegrise (Polte)	110	Drænet gulv + spalter	-
		Søer individuel opstaldning	229	Drænet gulv + spalter	-
7	Ansøgt drift	Smågrise	69	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Smågrise	69	Drænet gulv + spalter	-
		Smågrise	69	Drænet gulv + spalter	-
		Smågrise	69	Drænet gulv + spalter	-
8	Ansøgt drift	Smågrise	323	Drænet gulv + spalter	-
	Nudrift	Smågrise	273	Toklima delvist spaltegulv	-
		Smågrise	323	Drænet gulv + spalter	-
		Smågrise	273	Toklima delvist spaltegulv	-
		Smågrise	323	Drænet gulv + spalter	-
9	Ansøgt drift	Smågrise	518	Toklima delvist spaltegulv	-
	Nudrift	Søer drægtige løsgående	518	Delvist spaltegulv	-
	8 års drift	Søer drægtige løsgående	518	Delvist spaltegulv	-
10	Ansøgt drift	INGEN	0	0	-
	Nudrift	Søer individuel opstaldning	23	Drænet gulv + spalter	-
	8 års drift	Søer individuel opstaldning	23	Drænet gulv + spalter	-
11	Ansøgt drift	INGEN	0	0	-
	Nudrift	Søer individuel opstaldning	31	Delvist spaltegulv	-
	8 års drift	Søer individuel opstaldning	31	Delvist spaltegulv	-
12	Ansøgt drift	INGEN	0	0	-
	Nudrift	Slagtegrise (Polte)	60	Drænet gulv + spalter	-
	8 års drift	Slagtegrise (Polte)	60	Drænet gulv + spalter	-
15	Ansøgt drift	Søer drægtige løsgående	1008	Delvist spaltegulv	Gyllekøling Linespil 19,7% NH ₃ N reduktion
	Nudrift	INGEN	0	0	-
	8 års drift	INGEN	0	0	-
16	Ansøgt drift	Flex. Søer og sl.svin 50-75%	27	Delvist spaltegulv	Gyllekøling Linespil 19,7% NH ₃ N reduktion
	Nudrift	Søer drægtige løsgående	110	Delvist spaltegulv	Gyllekøling 14,1% NH ₃ N reduktion
		Søer drægtige løsgående	1821	Delvist spaltegulv	Gyllekøling Linespil 19,7% NH ₃ N reduktion
		INGEN	0	0	-
	8 års drift	INGEN	0	0	-
17	Ansøgt drift	Smågrise	761	Toklima delvist spaltegulv	-
	Nudrift	INGEN	0	0	-
	8 års drift	INGEN	0	0	-

Oversigt over de seneste 8 år oplyst i husdyrgodkendelse.dk.

Summering af produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Drift:	Ansøgt drift	Nudrift	8-årsdrift
Produktionsareal (m²)	4082 m² til søer 1944 m² til smågrise 27 m² til Flexgruppe søer og slagtesvin	1618 m² til søer 665 m² til smågrise 170 til slagtesvin(polte)	1618 m² til søer 665 m² til smågrise 170 til slagtesvin(polte)

Oversigt over produktionsarealet i de tre drifter: Ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er ikke vilkår til miljøteknologi i staldanlægget i den gældende produktionstilladelse.

Omfang af produktionsareal, staldsystem, dyretype, miljøteknologi indgår i beregningerne af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk. Beregning af BAT for ammoniak er baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for de enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9).

Flexgruppe

Der søges om godkendelse til flexgruppe "søer og slagtegrise". Flexgruppe betyder, at der kan produceres grise i vægtintervallet fra 31 kg til søer. Der kan således produceres slagtegrise eller være søer eller en kombination af begge dyregrupper på arealet. Denne tilpasning sker primært grundet forskelle i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og veterinærloven.

Beregning af emissioner fra anlægget baseres på den dyretype giver den højeste emission. De beregnet emissioner er ammoniak og lugt. Ammoniakreduktionskrav grundet BAT beregnes ligeledes i forhold til den dyretype, som giver det højeste reduktionskrav. Det betyder, at beregninger i forhold til BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning. Det er derfor ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Når der vælges en flexgruppe, skal der redegøres for hvilken produktionstype, som kan give anledning til størst forbrug, antal transporter mv, og derudfra skal beskrivelsen tage afsæt i den produktionstype med størst forbrug.

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystemer for ansøgt produktion som flexgruppe på 27 m² i stald 16

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Mulig produktion ved den valgte flexgruppe, jf. husdyrgodkendelse.dk

Ressourceforbruget og produktionen af husdyrgødning er forskellig for produktion af smågrise og af slagtegrise. I nedenstående tabel er ressourceforbruget opgjort pr. kvadratmeter produktionsareal for hhv. smågrise og slagtegrise. Tabellen viser således divergensen mellem de ansøgte dyregrupper. Data er omregnet fra dyr til produktionsareal så data er sammenlignelige, da der kan produceres væsentlige flere smågrise på samme areal end slagtegrise.

In- og output pr. kvadratmeter produktionsareal (2024)	Søer fare-stald		Pattegrise <7 kg		Søer Drægtige		Små-grise	Slagte-grise
	Løse	Bokse	Løse	Bokse	Løbe-Bokse	Løse		
Antal stier	0,15	0,25	1,92	3,23	0,79	0,40	3,33	1,54
Producerede enheder / m ²	0,15	0,25	20,0	33,5	0,79	0,40	21,7	7,02
Tilvækst kg /m ²			201	201			481	470
Foderforbrug /m ²	FE	224	376		1202	606	934	1562
	kg	211	354		1202	606	850	1517
Energi kW /m ²	47	79			254	128	261	98
Vandforbrug m ³ /m ²	1,4	2,1			6,0	3,2	3,3	3,9
Gødning m ³ /m ²	Drænet gulv	1,06	1,77		4,18	2,48	2,76	3,77
	Delvis fast	1,06	1,77		4,18	2,48	2,78	3,74
Transporter dyr indgående antal							0,020	0,010
Transporter dyr udgående antal			0,018	0,030			0,031	0,035
Transporter gødning, antal (20 tons)	Drænet	0,05	0,09		0,21	0,12	0,138	0,188
	Delvist fast	0,05	0,09		0,21	0,12	0,139	0,187
Transporter foder (32 tons)		0,001	0,002		0,007	0,003	0,009	0,010
Transporter korn (20 tons)		0,008	0,014		0,049	0,025	0,028	0,059
* polte forventes indsat med en transport hver 8. uge								
** det forventes at der sendes søer til slagtning med en transport hver 14. dag								

Opgørelse pr. m² produktionsareal for søer med smågrise og polteproduktion. *Ved hjemmeblandet foder indkøbes tilskudsfoder (minerale, fedt, vitaminer mv.) derudover anvendes eget korn. Andel af tilskudsfoder i forhold til korn er 33 % ved smågrise og 22 % ved slagtesvin. Den procentvise andel ud af det totale foderforbrug er stort set identisk, hvorfor der ikke er forskel i antal eksterne transporter med tilskudsfoder. Forskellen i foderforbruget til smågrise og slagtegrise er således primært korn.

Af opgørelsen ses, at gødningsproduktion, vandforbrug samt foderforbrug pr. kvadratmeter produktionsareal er størst ved slagtegrise.

Ansøgningen er derfor beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til slagtegriseproduktion.

Med det lille areal som indgår med FLEX-gruppe, har forskellene ingen betydning i forhold til den samlede produktion.

Miljøteknologi

I dette projekt er der udover de aktuelle staldsystemer forudsat integration af følgende teknologier:

Stald 15+16: Gyllekøling med 32,74 W/m² gyllekumme, 2.069 m² er med kombination af line-spil, 51 m² er med rørudslusning.

Anvendt miljøteknologi til gyllelagre: Fast overdækning på alle gylletanke.

Gyllekøling: Gyllekøling er en teknologi hvor der enten nedstøbes køleslanger i bunden af gyllekanalerne eller slangerne eftermonteres i bunden af kanalerne. Køleslangerne køler gyllen ned hvorved ammoniak reduceres. Når køleslangerne forbindes til en varmepumpe, kan varmen fra gyllen genanvendes til opvarmning af stalddrum og beboelse og vand.

Når anlægget skal køle for at reducere lugt, skal anlægget køle gyllekummerne dagligt, også i perioder hvor der ikke er et varmebehov. Årsagen hertil er, at lugt fra husdyrbrug reguleres på grundlag af maksimale månedlige 99% timeværdier. Driftstiden skal derfor styres ved computer, som starter anlægget dagligt og kører i intervaller.

Gyllekøling kan reducere lugt med op til 20% og ammoniak med op til 30%.

Teknikken anvendes i stald 15+16, hvor der påmonteres køleslanger til gyllekøling i kanalerne.

I stald 15 er der 8 m kanaler af 1,6 m bredde og 46,5 m længde svarende til 556,8 m² kanaler med køleslanger. Kanalerne er udstyret med linespil. I stald 16 er der 8 kanaler af 2,7 m bredde og 70 m længde, og en kanal af 1,6 m bredde og 32 m længde totalt 1.563,2 m² heraf 1.512 m² med linespil.

Effekten af gyllekølingen i denne ansøgning er bestemt af behovet for at leve op til BAT krav.

Krav til ammoniakreduktion ved gyllekøling er på 19,7% i staldafsnit 15 og gennemsnitligt 19,5% i staldafsnit 16 for at opfylde det samlede BAT-krav. Det giver et krav om en gennemsnitlig køleydelse på 19,58 W/m². Med 2.120 m² kanaler er der en køleeffekt på 363.653 kWh. Driftstid vil afhænge af varmepumpens køleydelse. Aktuelle driftstider er baseret på en pumpe som leverer en total køleydelse på 69,4 kWh. Med en køleydelse for den ansøgte varmepumpe på 69,4 kW, vil varmepumpens faktiske driftstidsbehov være 5.241 timer pr. år.

Beregninger af gyllekøling: MED TIMETÆLLER og linespil				
X =	W/m ² gyllekumme			X er lig med køleeffekten i W/m2
	32,74	32,91 % NH ₃ N effekt for reel driftstid		
	Reduktionskrav:	19,68 % reduktion i NH ₃ N		
Indtast i de grå felter diverse tal der svarer til ejendommens faktiske mål/tal for kummerareal m.v.				
Kummeareal i m ² :		2.069		
Varmepumpens køleydelse:		67,72 kW		
Varmer der udvindes fra gyllen:	67.724 Watt =		67,72 kW/time reel drift	
Køle effekt årligt i kWh:			354.866 kWh	
Varmepumpens driftstidsbehov:			5.240 timer/år (faktiske driftstimer)	
Elforbrug samlet ved	3,3 COP køl		106.101 kWh el	
Varmeproduktion	501.831 kWh	svarende til varme fra	58352 l fyringsolie	
Grundforudsætning for gyllekølingsanlæg uafhængig af kompressorstørrelse ved angivne kummeareal				
Kølekrav ved valgte kompressormode	5.240 timer total køling/år=	354.866 kWh =	19,58 W/m ² i snit	
Kølekrav ved konstant drift	8.760 timer total køling/år=	259.764 kWh =	14,33 W/m ²	

Beregning af gyllekøling med faktiske gyllekummeareal, reduktionskrav og forventet varmepumpe på ejendommen

Beregninger af gyllekøling: Timetæller og rørudslusning				
X =	W/m ² gyllekumme			X er lig med køleeffekten i W/m ²
	32,74	23,54 % NH ₃ N effekt for reel driftstid		
	Reduktionskrav:	14,1 % reduktion i NH ₃ N		
Indtast i de grå felter diverse tal der svarer til ejendommens faktiske mål/tal for kummerareal m.v.				
Kummeareal i m ² :		51		
Varmepumpens køleydelse:		1,68	kW	
Varmer der udvindes fra gyllen:		1.676 Watt =	1,68 kW/time reel drift	
Køle effekt årligt i kWh:			8.786 kWh	
Varmepumpens driftstidsbehov:			5.242 timer/år (faktiske driftstimer)	
Elforbrug samlet ved		3,3 COP køl	2.627 kWh el	
Varmerproduktion		12.425 kWh	svarende til varme fra	1445 l fyringsolie
Grundforudsætning for gyllekølingsanlæg uafhængig af kompressorstørrelse ved angivne kummeareal				
Kølekrav ved valgte kompressormodel		5.242 timer total køling/år=	8.786 kWh =	19,59 W/m ² i snit
Kølekrav ved konstant drift		8.760 timer total køling/år=	8.126 kWh =	18,12 W/m ²
Beregning af gyllekøling med faktiske gyllekummeareal, reduktionskrav og forventet varmepumpe på ejendommen				

Indretning og drift

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 15+16 - i alt 2.120 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig årlig køleydelse på mindst 19,58 W/m².
3. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Den årlige driftstid skal være mindst 5.241 timer.
4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
5. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
6. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
7. Afviges der fra vilkårene om gyllekøling skal der indsendes en beregning, som efterviser at den vilkårsfastsatte effekt stadig opnås.

Fast overdækning af gylletank:

Der er ansøgt om fast overdækning på alle tre gylletanke med en ammoniakreducerende effekt, hvilket betyder at nedenstående vilkår skal overholdes.

1. Gylletankene skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal reparerer inden for en uge efter skadens opståen.

4. Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Derudover er der et vilkår til egenkontrol, jf. afsnit 2.7.7

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

I staldafsnittene produceres der flydende husdyrgødning samt en mindre andel beskidt strøelse. Husdyrgødningen opbevares i gylletankene. Der er kun en lille andel opsamlet beskidt strøelse som tilføres lagertankene til etablering af flydelag.

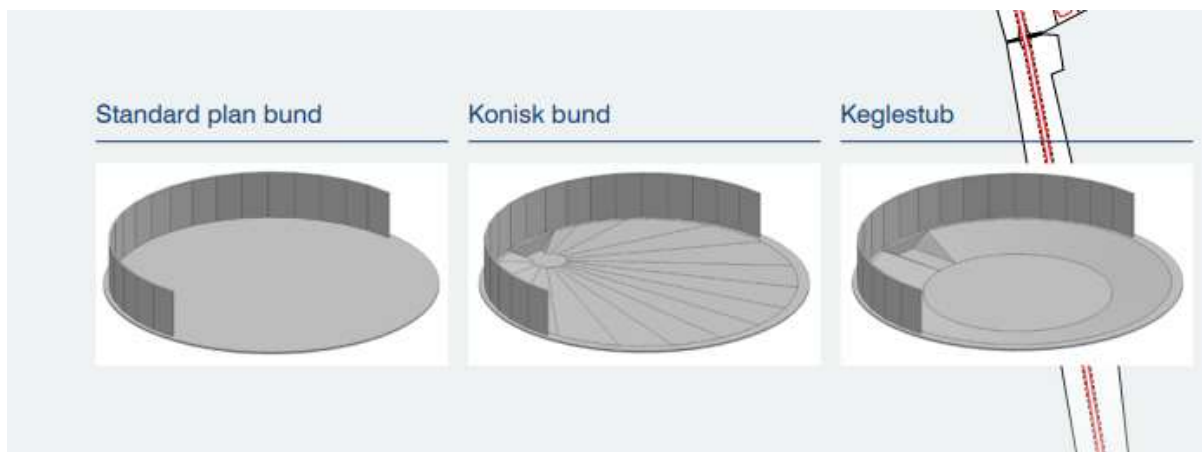
Gylletanke

Overfladearealet af gylletanke er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk, og indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak. Effekt af teknologi indtastes manuelt.

Der er to gylletanke på ejendommen opført i hhv. år 1984, 1994.

Teltoverdækningen på de 2 eksisterende gylletanke opretholdes og ammoniakeffekten indregnes som BAT på stald 15+16.

Der søges om at opføre 5.445 m³ yderligere gyllekapacitet ved en ny gylletank med 37,2 m indre diameter og konisk bund, som vist på nedenstående billede. Der søges om teltoverdækning. Ammoniakeffekten indregnes som BAT på stald 15+16

De tre bundtyper i gylletank. Dybden på keglestub og konisk bund afhænger af tanktype.

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg samt krav til de enkelte gylletanke fremgår af oversigten nedenfor.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Andre krav
Gylletank 1 (år 1984)	1.134	252	Ansøgt drift	Overdækning	-
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 2 (år 1994)	3.447	766	Ansøgt drift	Overdækning	-
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 3 (år 2026)	5.445	1089	Ansøgt drift	Overdækning	-
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Kanaler*	700				
I alt	10.726 m ³ lagerkapacitet				

Oversigt over opbevaringsanlæg og anvendt teknologi de seneste 8 år.

*Kanaler er i denne sag anslået meget konservativt uden at tage kummerne i stald 15+16 med, da de er baseret på linespil med meget hyppige udskrab, og de bidrager dermed ikke til lagerkapaciteten

Der er ikke krav til fast overdækning på gylletankene i nudrift.

I normtal for produceret husdyrgødning er der tillagt regnvand. Ved overdækning af lagertanke modregnes den korrektion der er foretaget i normtallet ved at reducere gødningsmængden med 10 %. En overdækning af lageret bidrager således ud over en ammoniakreduktion også til en mindre mængde husdyrgødning og dermed også færre transporter med husdyrgødning.

Afstand til overfladevand

Placering af en gylletank indenfor 100 meter af overfladevand (sø over 100 m² og åbent vandløb) eller i risikoområde, defineret som fald på mere en 6° fra gylletankens laveste terrænkote til kronekant ved overfladevand, udløses krav til gyllealarm. Derudover er der krav til beholderbarriere ved en afstand på under 100 meter i risikoområde og terrændrning ved en afstand på over 100 meter og i risikoområde.

En hældning større end 6° er et fald på mere end 0,105 m pr 1 meter

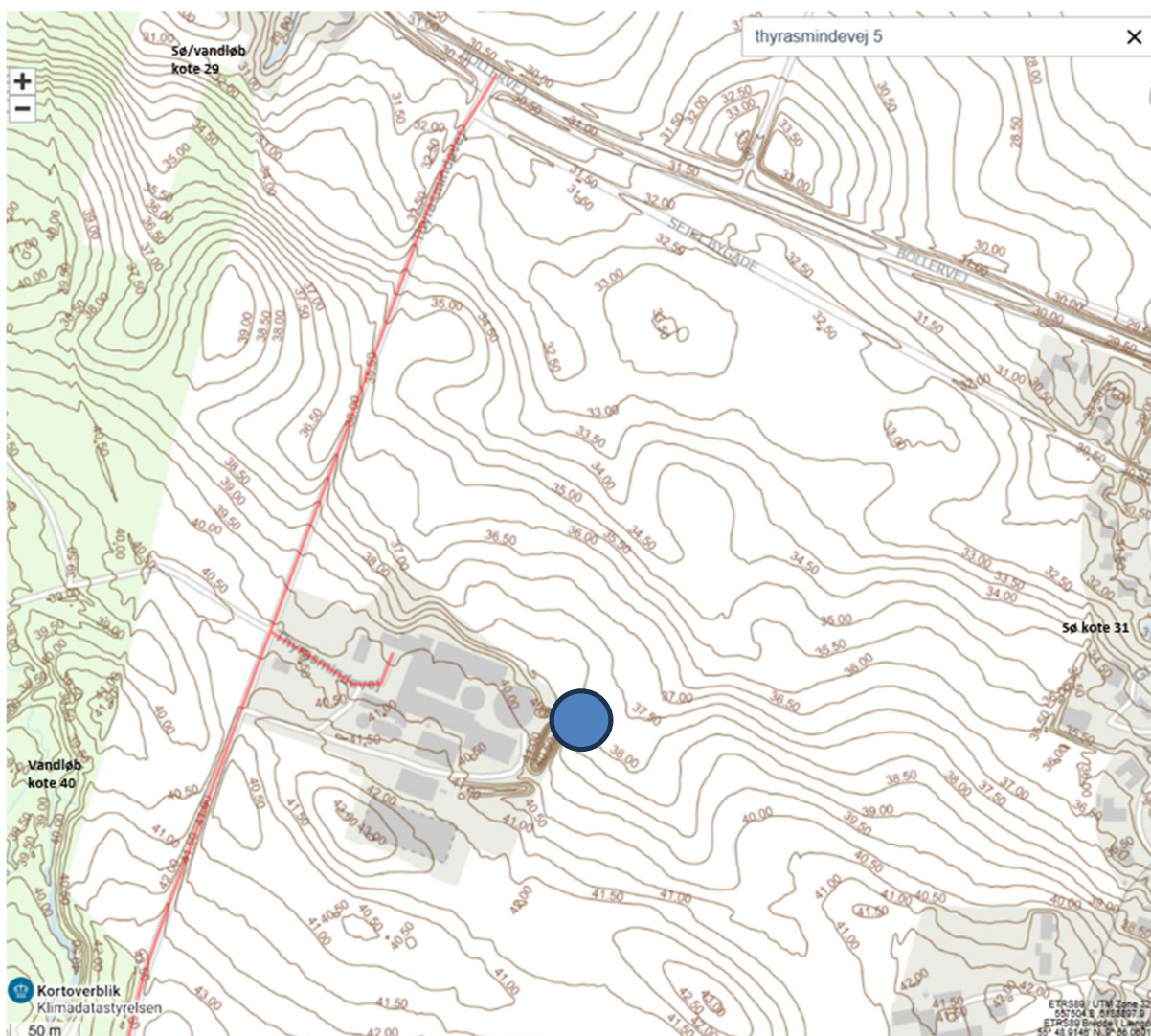
Beregning af hældning i området : $\tan^{-1}$ ((højde terrænkote – højde kronekant) /afstand fra gylletank til vand) over 0,105 er risikoområde

Afstand mellem gylletanke og sø/vandløb: 279 meter til vandløb i kote 40, 400 meter til sø i kote 31 og 480 meter til sø/vandløb i kote 29.

Kote gylletank: 40

Hældning er under 6°

Gylletanken ligger udenfor risikoområde og over 100 meter til overfladevand.

Placering af gylletank i terrænet i forhold til overfladevand <https://sdfikort.dk/spatialmap>

Håndtering af flydende husdyrgødning

Husdyrgødningen føres fra staldanlægget til fortank i lukkede rør. Fra fortanken pumpes husdyrgødningen til lagertank. Pumpen er placeret i fortanken.

Forud for udbringning af husdyrgødningen vil lagertanke omrøres. Omfanget afhænger af husdyrgødningens konsistens og mængden af flydelag. Gylletanken tømmes ved gyllevogn med sugetårn. Der er dermed ingen risiko for overløb eller anden spild. Tømningen skal således ikke ske på støbt plads med afløb.

Forventet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Flydende husdyrgødning

Anlæggets samlede produktionsareal er 4.082 m² med mulighed for sohold, 1.944 m² med produktion af smågrise og 27 m² med flexgruppe søer og slagtesvin. Ved maksimal udnyttelse af anlægget forventes årsproduktionen af flydende husdyrgødning at udgøre op til 13.287 m³ (beregnet ved: 1.143 m² * 1,77 m³ gylle + 2.939 m² * 2,21 m³ gylle/m² + 1.944 m² * 2,76-2,78 m³ gylle/m² + 27 m² * 3,29 m³ gylle/m² produktionsareal).

100 % af den samlede lagerkapacitet i gylletankene er med fast overdækning. Normproduktionen af husdyrgødning skal dermed reduceres med 10 %, svarende til 1.454 m³.

Ejendommens vaskeplads, og udleveringsområde har afløb til gylletank. Vaskepladsen anvendes til rengøring af grisetransporter og markredskaber. Fra vaskepladsen på 150 m² tilføres der årligt ca. 205 m³ vand (100 m³ vaskevand + 105 m³ regnvand (105 m² vaskeplads * 0,7 m³ vand/m²).

Mængden af flydende husdyrgødning inklusive vaskevand der skal opbevares er 14.200 m³. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen til flydende husdyrgødning er 10.726 m³.

Der er på ejendommen en opbevaringskapacitet til 9,8 mdr. (m³ gødningsopbevaringskapacitet /gødningsproduktion pr. mdr.).

Dybstrøelse

Brugt strøelse anvendes i gylletank som flydelag under teltdugen.

Vurdering

Generel lovgivning for opbevaring og håndtering af husdyrgødning er defineret som BAT. Der er således ikke vurderet på forhold, som er omfattet af generel lovgivning.

Lagerkapaciteten på ejendommen er over 9 mdr. Det vurderes derfor, at der er tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere husdyrgødning indtil den skal udbringes den på markerne i foråret.

Den ansøgte gylletank er placeret udenfor 100 meter til overfladevand og udenfor risikoområde. Med den ansøgte gylletank er der over 9 mdr. lagerkapacitet, som vurderes at være tilstrækkelig på ejendommen. Hvis den ansøgte gylletank ikke opføres, vil der være behov for at flytte husdyrgødning til anden ejendom for at overholde 9 mdr. lagerkapacitet på ejendommen.

Fast overdækning på gylletankene bidrager dels til en lavere ammoniakemission samt mindre husdyrgødning og dermed færre transporter med husdyrgødning.

Den faste overdækning er en del af overholdelsen af BAT-krav og skal derfor fastsættes med vilkår.

2.1.4. Ventilation

Staldanlægget er mekanisk ventileret i alle staldafsnit med undertryksventilation.

Det ansøgte projekt er baseret på en konkret lugtberegning (OML-beregning) og der skal derfor fastsættes vilkår til ventilationsudformningen, jf. afsnit 2.6.

Ventilationen i staldafsnit 6 og 9 er nyt og vil være baseret på lavenergi-ventilationsmotorer. De resterende staldafsnit er med en blanding af ældre motortyper.

Der udskiftes løbende til lavenergi ventilation i de øvrige staldafsnit. I de nye staldafsnit 15, 16 og 17 indsættes lavenergi ventilation ved byggeri.

Den ventilation der indkøbes i dag set i forhold til tidligere ventilationsmetoder.

Gamle ventilatorer er typisk TRIAC-motorer. Det er motorer som har samme energiforbrug uanset ventilationsbehovet. Energooverskuddet ved lav ventilation brændes af i motoren som varme. Når der er maks. ydelse bruges al energien til at ventilere stalden (Baseline ift. Energibesparelse).

Multistep betyder at i stalde med flere ventilatorer tændes ventilatorerne efter behov, det vil sige, at mindst 1/3 af ventilatorerne er variable, mens resten er ON/OFF, de er enten tændte eller slukkede, slukkede enheder har ingen energiforbrug. Multistepenhederne som kun er tændt på fuld ydelse eller helt slukkede er ofte baserede på TRIAC-motorer, og i ældre anlæg er de variable enheder også TRIAC. Multistep har en betydelig energibesparelse i forhold til anlæg, hvor der er variable TRIAC drevne ventilatorer i alle afkast, i de perioder af døgnet og året, hvor der ikke er brug for fuld ventilationsydelse. Besparelsen er typisk 30-40 %.

Frekvenstyrede motorer er udstyret med en enhed som tilpasser strømforbruget til behovet. Det vil sige at i perioder hvor der ikke er brug for fuld ventilation er strømforbruget reduceret. Frekvensstyringen betyder at ventilatorernes forbrug drosles ned og op afhængig af behov på de tilknyttede motorer. Frekvensstyring kan kombineres med multistep,

ved at de variable ventilatorer i anlægget drives med frekvensstyring og resten med TRIAC ON/OFF-motor. Frekvensstyring af anlæg med ens ventilationsydelse på alle afkast giver en energibesparelse i forhold til TRIAC-motorer på cirka 30-50 %. I multistepanlæg er besparelsen mindre, da der kun spares strøm i de enheder som kører med variabel ydelse. Besparelsen pr. udskiftet motor med variabel ydelse er dog stor, da driftstiden på disse motorer er stor.

Lavenergimotorer er jævnstrømsmotorer med permanente magneter. Lavenergimotorer kan have forskellige typebetegnelser, nogle producenter kalder dem PM motorer, andre LPC-EC. Lavenergimotorer reducerer energiforbruget med 60-80 % i forhold til TRIAC-motorer. Virkemåden er den samme som ved frekvensstyring, bare med større effekt.

Ventilationsbehovet i svinestalde er meget temperaturafhængigt. Det betyder reelt, at en stor del af ventilationsbehovet ligger i perioder med høj temperatur. Hvis anlægget har lavenergimotorer vil det i stor udstrækning betyde at energiforbruget er stort fra klokken 11 til 22 på solrige dage i sommerhalvåret. Forbruget vil derfor være synkront med strømproduktionen fra et solcelleanlæg placeret så det har maksydelse når solen er i sydvest (retning 240° og så stor taghældning som mulig).

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

Der søges til 2 nye staldbygninger placeret hhv. 10-11 meter nord-nordøst i forhold til eksisterende bygninger og en i direkte forlængelse af eksisterende stald. Staldene opføres i ikke reflekterende materialer med røde sidevægge, koksgråt tag og rød trempeltrekant. Farvevalget er identisk med de eksisterende bygninger. Overdækningen af den nye gyllebeholder etableres i koksgrå.

Dimensioner på stald 15+16 er 137 meter lang, 35 meter bred, og maks. 8,7 meter højde uden sokkel. Dimensioner på stald 17 er 54 meter lang, 19 meter bred, og maks. 7,0 meter højde uden sokkel.

Gødningsoptagning

Der ansøges om ny gylletank, jf. afsnit 2.1.3. Den placeres mellem de nye stalde og ligger på linje med de eksisterende gyllebeholdere. Se placering på oversigten forrige side.

Der søges om fast overdækning af den nye gylletank. Højden på overdækning og gylletank er 9 meter over sokkel. Farven på teltoverdækningen er koksgrå.

Foder- og kornopbevaring

Der ændres ikke i udendørs foderopbevaringsanlæg i forbindelse med det ansøgte.

Maskinhus, lade mv.

Der skal ikke opføres yderligere bygninger til maskiner, halm osv.

Der søges om ny udleveringsrampe placeret i østenden af staldafsnit 17 til erstatning for den som i nudriften er placeret i østenden af staldafsnit 9.

Der søges om ny indleveringsrampe placeret midt på sydsiden af den nye drægtighedsstald, vestligste ende af staldafsnit 16.

Anlægsarbejde og internt køreareal med fast belægning

I forbindelse med det nye byggeri skal der laves sandpude. Jorden, som afrømmes i den forbindelse, vil udlægges nord og øst for anlægget for at reducere synligheden af anlægget og forkorte tiden fra de nye træer er sat til de etablerer en naturlig dækning af det nye byggeri

Nedrivning

Der skal ikke fjernes bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt. Udskiftet indvendigt inventar afsættes til produkthandler

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter miljø- og fødevarer nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Den ansøgte staldbygning er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift som sohold. Byggeriet opføres som standard staldanlæg. Bygningens størrelse er således sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold. Det ansøgte staldbyggeri vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Udvidelsen af gyllelageret med en ny gylletank betyder, at der på ejendommen er 9,8 mdr. lagerkapacitet i forhold til ejendommens husdyrproduktion. Lagerkapacitet op til 12 mdr. vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt, da en kapacitet ud over 9 mdr. giver en yderligere sikring af, at husdyrgødningen kan udbringes under de mest optimale forhold i forhold til vejrlig, samt markarealerne beskaffenhed (vandindhold) og afgrøderne er vækststadie.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Følgende ejendomme med husdyrbrug drives under samme bedrift:

- Neder Ustrupvej 5, 8700 Horsens; CHR nr. 22874
- Gludvej 123, 7130 Juelsminde; CHR nr. 92872

Der er ingen ejendomme med husdyrbrug indenfor en afstand af 100 meter fra de fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg eller ensilageanlæg eller 50% fra den ukorrigerede geneafstand til enkelt bolig. Husdyrbruget er derfor ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

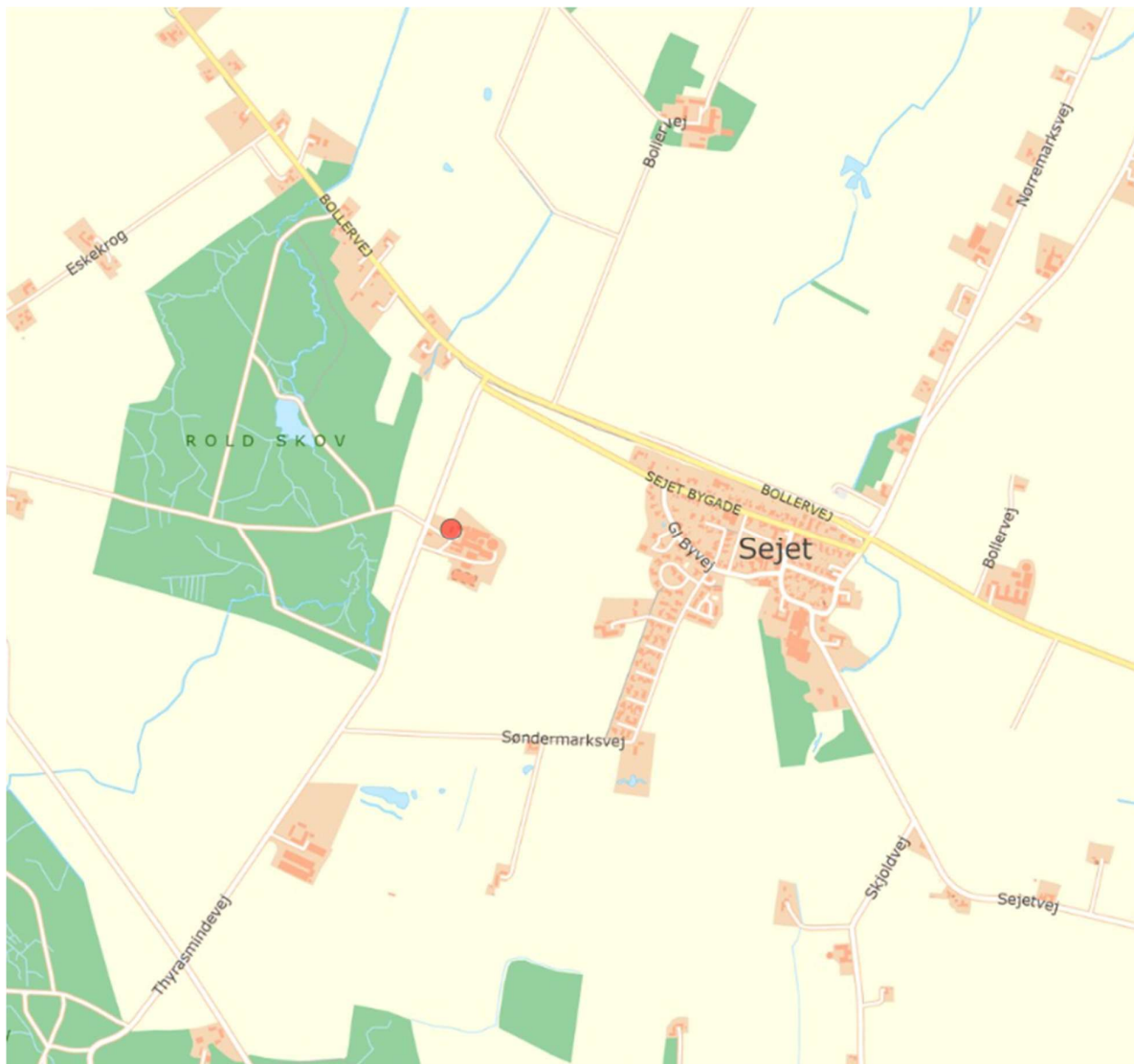
Husdyrbruget skal derfor ikke godkendes samlet med andre husdyrbrug.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)

2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Horsens kommune og er beliggende i det åbne land mellem Rold skov og Sejet.

Husdyrbrugets geografiske placering <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Området omkring husdyrbruget er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse samt større eller mindre skovbeplantninger. Der er i området kun få læbeplantninger. Bebyggelsen i området er primært centreret omkring Bollervej, syd for husdyrbruget er der kun få ejendomme i relativ stor afstand.

Terrænet i landskabet er jævnt stigende fra Bollervej/Sejet Bygade til anlægget. Terrænen stiger med ca. 6 meter på den 350 meters lange strækning. Syd for anlægget fortsætter terrænet med at stige jævnt ned til Bjerge skov.

Det nye byggeri af drægtighedsstald placeres nord for de eksisterende driftsbygninger og vil kunne ses fra Sejet Bygade/Bollervej samt på strækningen på Thyrasmindvej nord for anlægget. Stalden etableres med røde lodrette elementer og koksgrå tag, som det eksisterende anlæg. Klimastalden Stald 17 etableres i de samme materialer og farver

Den ansøgte gylletank placeres øst for anlæggets nuværende gylletanke og syd for de nye drægtighedsstalde staldafsnit 15+16.

Husdyrbrugets placering i forhold til Thyrasmindevej nord for anlægget <https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets placering i forhold til Thyrasmindevej vest for anlægget <https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets placering i forhold til Sejet Bygade nord for anlægget <https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets placering i forhold til Sejet Bygade lige udenfor Sejet <https://www.google.com/maps>

Anlæggets placering i landskabet set fra syd er forholdsvis neutralt, da det ligger i niveau med eller lavt i terrænet i forhold til Søndermarksvej og Thyrasmindevej.

Husdyrbrugets placering i forhold til Thyrasmindevej syd for anlægget <https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets placering set fra indkørsel ved Søndermarksvej 33 <https://www.google.com/maps>

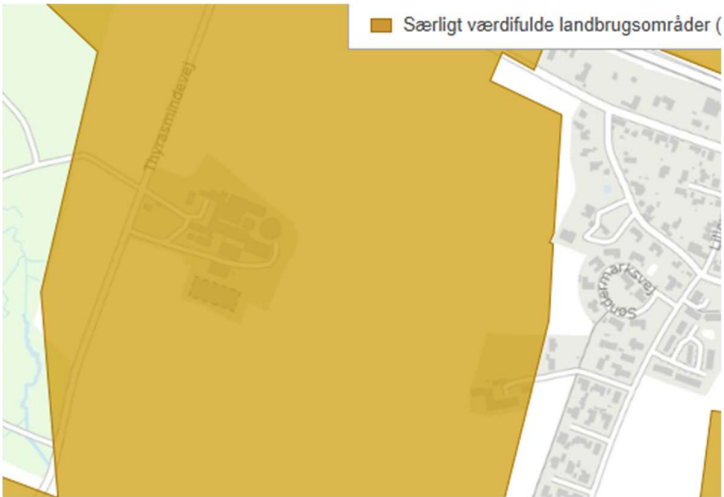
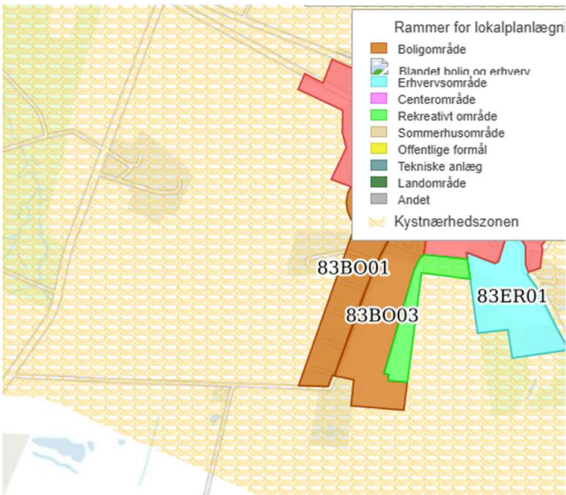
For at sløre byggeriet set fra nabo/vej opføres der en beplantning nord og øst for det nye staldanlæg på ydersiden af jordvold.

Den nye bygning 15+16 vil blive opført parallelt med den nærmeste bygning, dermed vil den visuelle påvirkning set fra Thyrasmindevej og Sejet by blive minimal, da den nye bygning vil ses som endnu en gavl nord for de eksisterende bygninger. Bygningen vil blive etableret med sokkel 1,5 m lavere end de eksisterende bygninger, og den ekstra bygningshøjde i forhold til den nærmeste bygning vil derfor være meget begrænset.

Højden på de nye bygninger er lavere end Maskinhuset fra 2024, som er den højeste af de eksisterende bygninger. I Perspektivet fra Sejet bygade vil den nye bygning syne betydeligt længere end de eksisterende bygninger. Dette søges brudt med læbeplantning langs hele nord og østsiden af anlægget. Grundet den lavere sokkelkote vil den ekstra højde på byggeriet i forhold til den nærmeste bygning være begrænset

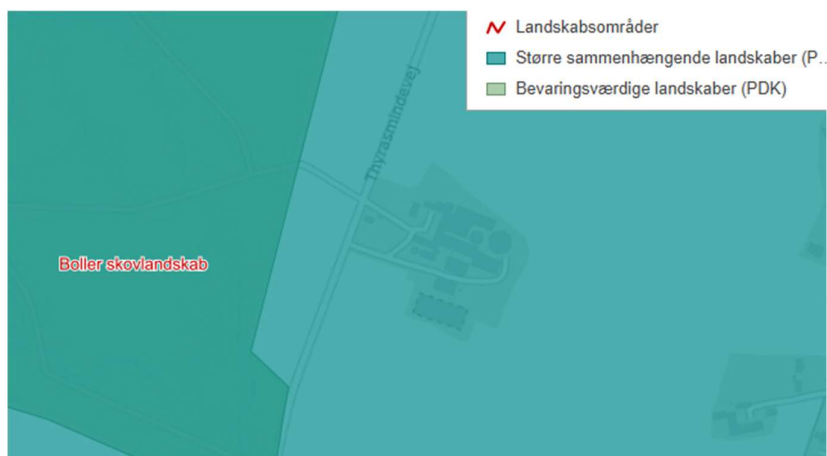
Forholdet til Kommuneplanen

Projektets byggefelt ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende relevante udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Særlig værdifuldt landbrugsområde	Bygningssættet er omfattet af udpegningen. Retningslinjer: 7.1.1. De særligt værdifulde landbrugsområder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, der kan hindre landbrugserhvervets udviklingsmuligheder, retningslinjen er ikke er til hinder for aktiviteter, som er en del af den landbrugsmæssige drift som f.eks. etablering eller pleje af skov, natur osv. 7.1.2. Indenfor de særligt værdifulde landbrugsområder skal der vises tilbageholdenhed med at inddrage arealer til ikke jordbrugsmæssige formål som f.eks. byudvikling og tekniske anlæg.
Kystnærhedszonen	Bygningssættet er omfattet af udpegningen. Afgrænsningen af kystnærhedszonen ligger syd for anlægget.

Bevaringsværdige landskaber

Bygningssættet er omfattet af udpegningen.

Retningslinjer:

2.5.4. De udpegede bevaringsværdige landskaber skal som udgangspunkt friholdes for byggeri, vejanlæg og tekniske anlæg. Hvis der skal ske byudvikling i kanten af byerne, må oplevelsen af de bevaringsværdige landskaber ikke forringes.

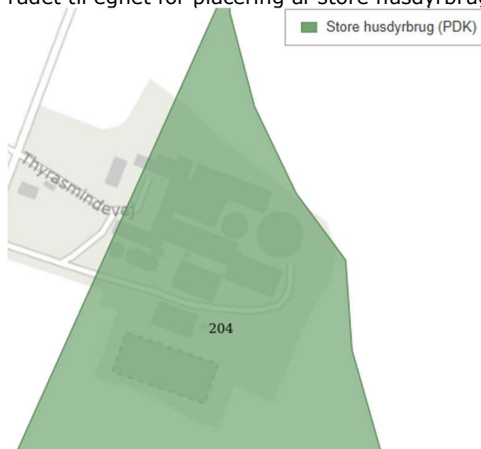
2.5.5. De udpegede større sammenhængende landskaber, der er uforstyrrede, skal som udgangspunkt friholdes for etablering af nye anlæg eller udvidelse af eksisterende anlæg, der slører landskabssammenhængene eller kan påvirke omgivelserne visuelt eller støjmessigt. Etablering eller udvidelse af anlæg, der ligger tæt på de større sammenhængende landskaber skal så vidt muligt udformes, så de tager hensyn til de større, sammenhængende landskaber.

Bevaringsværdige landskaber i Horsens Kommune er i overvejende grad knyttet til fjordlandskabet og ådal-, sø- og bakkelandskaberne. Disse områders geologiske, topografiske og kulturhistoriske indhold rummer stor fortælleværdi samt betydelig landskabelig og rekreativ værdi.

Bevaringsværdige landskaber samt de tiltag, der kan beskytte landskaberne, kan være meget forskelligartede. Ådale med kær og enge og vandløb skal så vidt muligt friholdes for byggeri og bevoksning for at kunne bevare landskabets kulturhistoriske fortælleværdi og æstetik. Dalsider og fjordkysten anvendes ofte som agerjord, græsningsoverdrev eller skov. De bevaringsværdige landskaber bør identificeres og sikres gennem en hensigtsmæssig landskabsplanlægning og eventuelt helhedsorienteret landskabspleje. Karakteren af et bevaringsværdigt landskab må kun ændres, hvis der skabes større kvaliteter, eksempelvis ved etablering af nye søer, skove eller enge.

Store husdyrbrug

Bygningssættet ligger indenfor udpegningen "store husdyrbrug", som udpeger området til egnet for placering af store husdyrbrug.

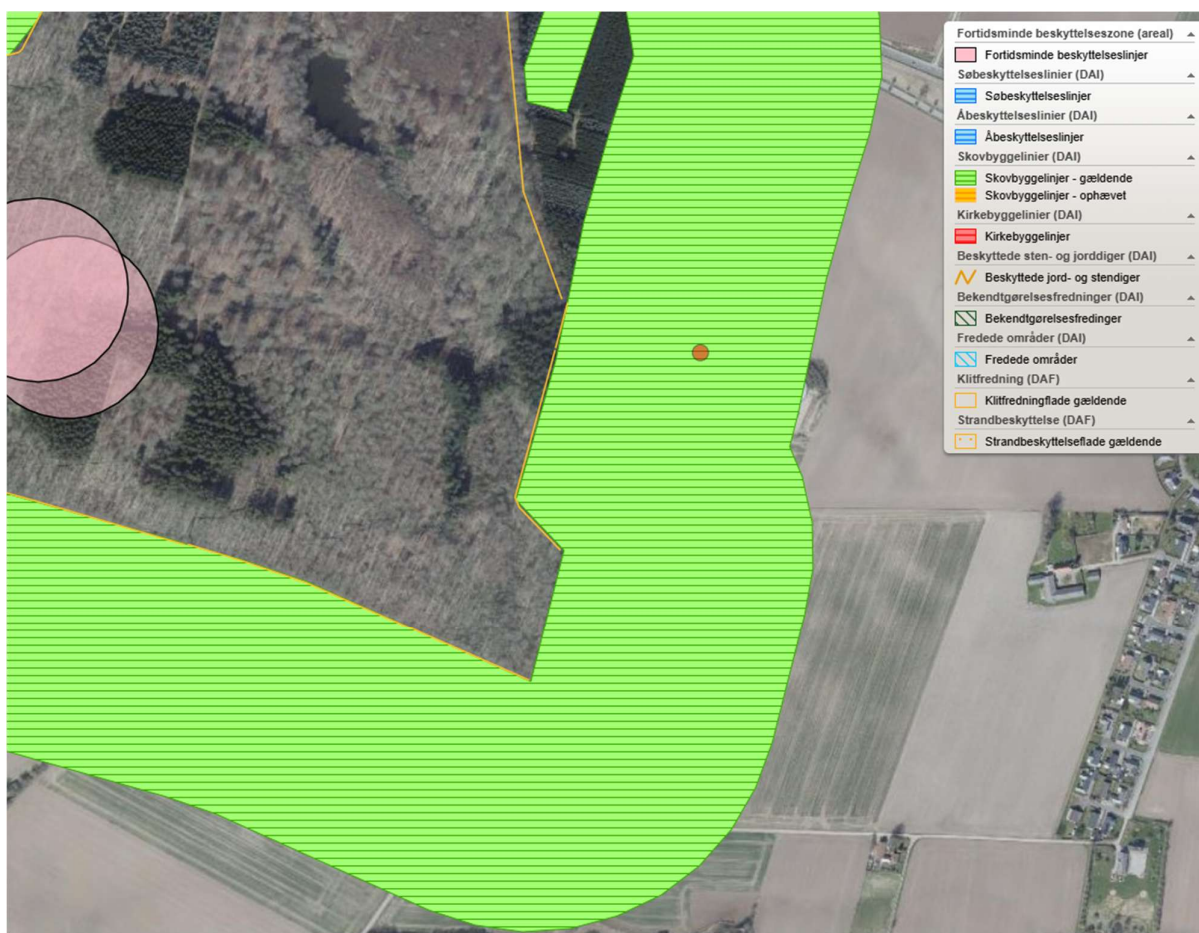

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder og kulturarvsarealer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	JA	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☐	☒	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☐	☒	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐
Fredet område	☒	☐	☐

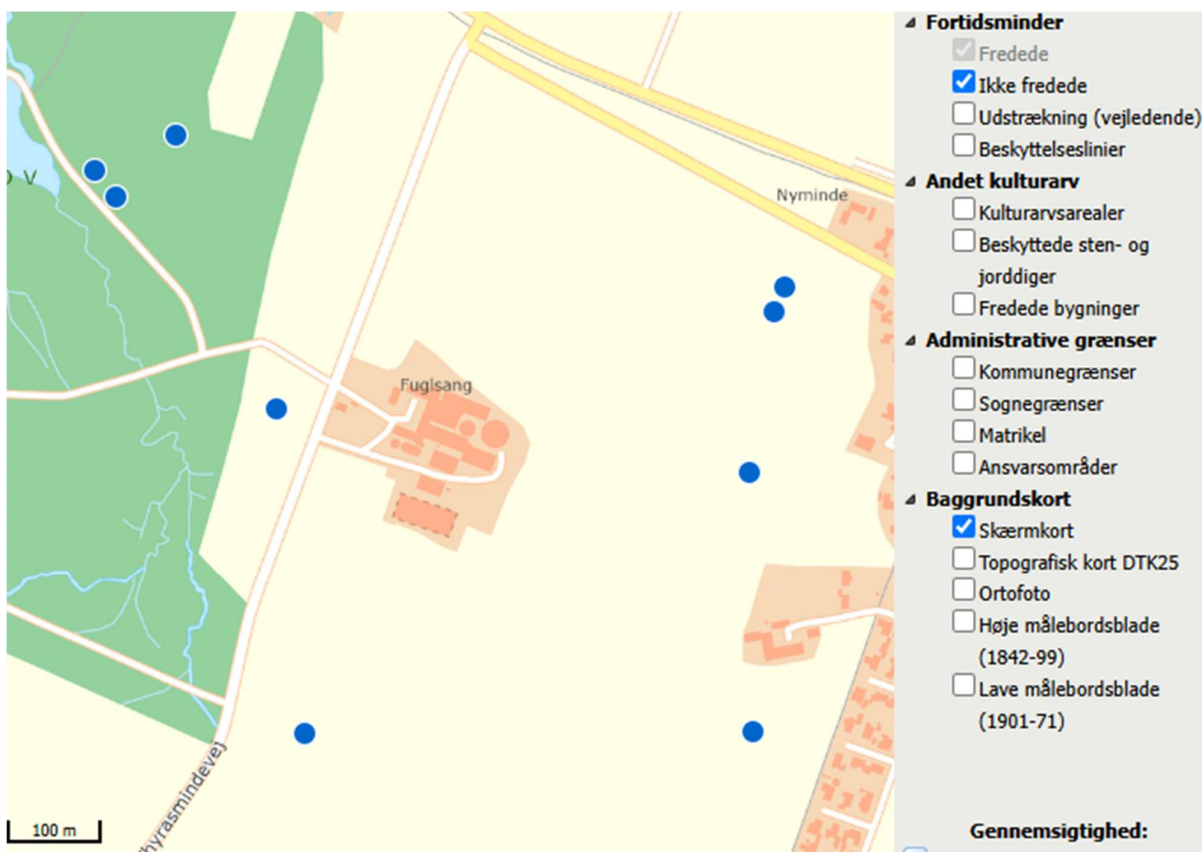
Byggeriets placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer (kort fra [plandata.dk](https://kort.plandata.dk)).

Det ansøgte byggeri opføres indenfor skovbyggelinje. Da byggeriet vurderes at være erhvervs-mæssigt nødvendigt og byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende bygninger indenfor eksisterende bygningsparcel skal der ikke søges om dispensation i forhold til skovbyggelinjen.

Hele ejendommen er beliggende i et område der er udpeget som kystnærhedszone. Kystnærhedszonen er en tre km bred planlægningszone, der er fastlagt i planloven. Zonen dækker alle Danmarks kyster, og formålet er at bevare kysterne, så de fortsat udgør landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi. Ifølge retningslinjen i kommuneplanen skal kystnærhedszonen som udgangspunkt friholdes for yderligere bebyggelse. Der må ikke udføres byggeri eller anlægsarbejde, som forringer kystens naturmæssige, landskabelige eller rekreative værdi. Der kan kun planlægges for anlæg i landzone, hvis der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for en kystnær lokalisering. Om etablering af bygninger i kystnærhedszonen udtalte Natur- og Miljøklagenævnet (jf. afgørelse NMK-132-00100), at de hensyn, der ligger heri, varetages via planlægningen, herunder landzonereglerne.

Husdyrbrugets placering ift. ikke fredede fortidsminder (kort fra plandata.dk).

I området omkring anlægget er der gjort en del enkeltfund, hvilket er forventeligt, da der i Rold Skov er 4 gravhøje. Herunder er vist data for det fund der ligger lige vest for anlægget.

Fuglsang

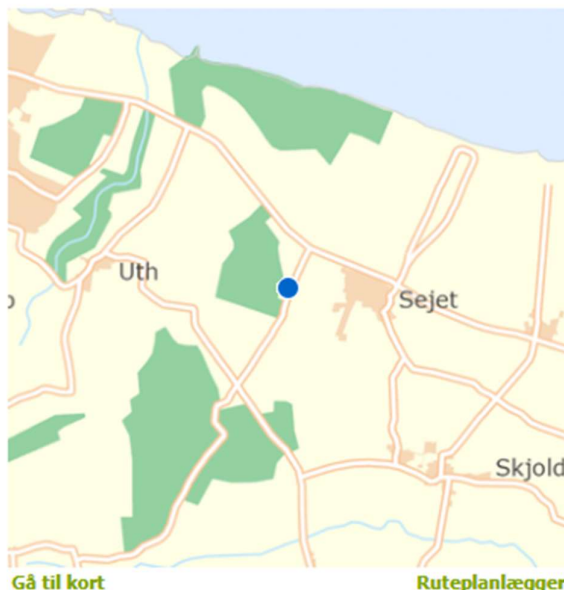
Administrative oplysninger

Ansvarligt museum
Horsens Museum

Kommune
 Horsens

Sted- og lokalitetsnr.
 170112-114

[Printvenlig side](#)

[Gå til kort](#)

[Ruteplanlægger](#)

Anlæg og datering (1)

Enkeltfund, Efterreformatorsk tid (dateret 1536 - 1660 e.Kr.)

Undersøgelsehistorie (2)

2015	Privat detektorbrug
Journal nr.: HOM 3295
Horsens Museum
<i>Indlevering af detektorfundet del af bæltespænde. X2</i>
2022	Privat detektorbrug
Journal nr.: HOM 3295
Horsens Museum
<i>Indlevering af 4 detektorfundne fragmenter af malmgryder: X3, X4, X5 og X6. Matr. nr. 1du.</i>

Litteraturhenvisninger (0)

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Det nye byggeri er placeret i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og opføres i samme farvevalg som hovedparten af de eksisterende bygninger. Bygningens længderetning er valgt efter optimering af logistik, men giver også mindst mulig visuel påvirkning fra de omkringliggende offentlige veje og nærmeste nabobeboelser med indkig til ejendomme.

Den slørende beplantning af træer nord for stald 15+16, vurderes yderligere at reducerer bygningsmassens landskabelige påvirkning.

Det vurderes at det ansøgte, ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt.

Det vurderes derfor, at det nye byggeri vil falde naturligt ind i omgivelserne sammen med den eksisterende bygningsmasse.

De nye anlægsdele vurderes ikke at være i strid med relevante retningslinjer i kommuneplanen. Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller registreringen af jord- og stendiger.

2.4.2. Generelle afstandskrav

Afstandskravene i §§6, 7 og 8 skal overholdes ved etablering, udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening.

Definition iht. lovgivningen. Husdyrloven §3 stk. 1 nr. 2 Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. §3 stk. 1 nr. 3 Gødningsopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilagesaft. §3 stk. 1 nr. 4 Ensilageopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares ensilage

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er forbudszoner uden mulighed for dispensation. Afstandskravene i § 8 kan ved manglende overholdelse opnå dispensation hvis forhold taler for det.

Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 6 for staldafsnit 1-X			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Sejet by, Uth	275 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplan 4-2012	600 m
Nabobeboelse	50 m	Søndermarksvej 32	300 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 7 for staldafsnit 1-X			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	>5000 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	>2500 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 8 for staldafsnit 1-X		
	Afstandskrav	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	>800 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	>2.000 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	>200 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	>100 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	>50 m
Naboskel	Min. 30 m	>70 m
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100m	>200 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstandskrav vaskeplads til sprøjteudstyr

Vaskeplads til sprøjter, der anvendes til udbringning af pesticider	Krav	Opfyldt
Uden for boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) Miljøbeskyttelsesloven §21c	Udenfor (BNBO)	Ja
Afstandskrav vaskepladsbek. § 9 ((BEK nr. 1401 af 26/11/2018)	50 m	>50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	>800 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>2.000 m
Overfladevand (vandløb, søer, kystvand)	50 m	>200 m
§3-natur	50 meter	>200 m

Afstandskrav ved etablering af ny vaskeplads (Vaskepladsbekendtgørelsen)

Afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 er overholdt for alle staldafsnit, hvor der sker en forøget forurening.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Ammoniakemissionen fra husdyranlægget beregnes i husdyrgodkendelse.dk ud fra produktionsareal i de enkelte staldafsnit samt gylletanke.

Niveauet af ammoniakemission fra produktionsarealet er bestemt af dyretype og staldsystem i staldafsnittet samt ammoniakreducerende teknologier.

Niveauet af ammoniakemission fra gyllelager afhænger af kvadratmeter overfladeareal samt ammoniakreducerende tiltag.

Ammoniakemissionen beregnes således ud fra fastsatte normværdier samt effekt af miljøteknologier for både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Den samlede ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er 5.896,2 kg NH₃-N/år. Emissionen fra staldanlægget stiger fra 3.021,5 kg N til 5.474,9 kg N grundet udvidelse af anlægget. I de ansøgte nye staldafsnit med undtagelse af den nye klimastald vil ammoniakfordampningen reduceres med knap 20 % ved gyllekøling.

Der etableres en ekstra gylletank, og derved stiger overfladearealet fra gyllelageret, men alle tre gyllelagre ansøges med fast overdækning, hvilket resulterer i en minimal øget ammoniakfordampning fra 407 til 421,3 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen for ejendommen ses i nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5474,9	421,3	5896,2
Nudrift	3021,5	407,0	3428,5
8 års-drift	3021,5	407,0	3428,5

Ammoniakemission fra stald og lager (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur

Beregningerne af ammoniakdeposition vist i afsnit 2.5. giver både en merdeposition af ammoniak i forhold til hhv. 8-års drift og nudrift. Derudover beregnes totaldeposition af ammoniak for det ansøgte projekt, hvilket er husdyranlæggets samlede ammoniakbelastning på et givent naturpunkt.

Naturpunkterne er opdelt i fire kategorier. Kategori 1-; 2- og 3-natur samt øvrige naturtyper registreret efter naturbeskyttelseslovens §3, der ikke hører under de tre første kategorier.

- Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme habitatnaturtyper listet i husdyrbekendtgørelsens bilag 3D samt overdrev og heder udpeget efter naturbeskyttelsens § 3 indenfor et Natura 2000-område.
- Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, samt overdrev der i sig selv er over 2,5 ha og heder der i sig selv er over 10 ha.
- Kategori 3-natur er følgende ammoniakfølsomme naturtyper heder, overdrev, moser samt skove, der ikke er omfattet af kategori 1- og kategori 2-natur. Skove skal være over 0,5 ha og mere end 20 meter brede samt danne en sluttet skov af højstammede træer og have enten været skov i ca. 200 år eller skov groet frem på naturareal der ikke har været dyrket i ca. 200 år eller hvor der er særlige arter

De er alle vejledende udpeget naturtyper efter naturbeskyttelseslovens §3 samt habitatbekendtgørelsen. Naturpunkterne hvortil der er beregnet ammoniakdeposition er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Beregningerne er baseret på afstand fra anlæg til naturpunkt, vindretning og ruheder bestemt for opland (strækning mellem husdyranlæg og naturpunkt) og natur (den gennemsnitlige ruhed).

Der skal vurderes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur, og merdepositionen til kategori 3-natur samt øvrig natur, dog således, at der både regnes på den kumulative merdeposition fra nudrift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 27 er fastsat følgende værdier for totaldepositionen til kategori 1-natur, som ikke må overstiges:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27 stk. 2.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat grænseværdi for totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2-natur.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 30 er fastsat, at der kan stilles krav til den maksimale merdeposition, hvis det overstiger 1 kg N/ha/år til kategori 3-natur. I de tilfælde udarbejdes en konkret vurdering. For øvrige naturtyper gælder, at en ændring i merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke giver en tilstandsændring af naturtyperne. Tilsvarende vil der i tilfælde med over 1 kg N/ha/år udarbejdes en konkret vurdering.

Resultat af depositionsregning

Ejendommens ammoniakdeposition ses af nedenstående tabel.

Samlet emission: **5896,2** (kg NH₃-N/år)

 Meremission (8 års-drift): **2467,7** (kg NH₃-N/år)

 Meremission (nudrift): **2467,7** (kg NH₃-N/år)

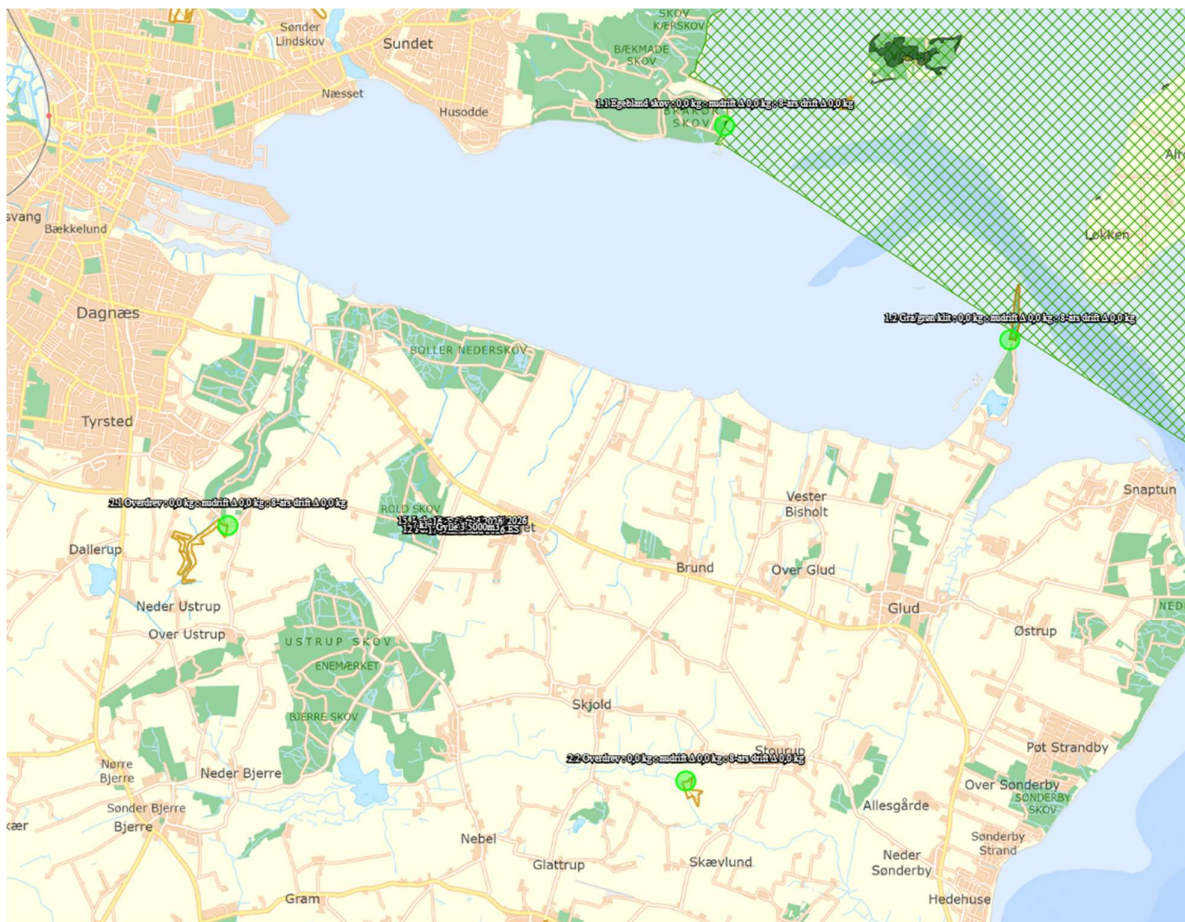
Oversigt af naturpunkter ? ⓘ

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Hassel	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,7	0,7	2,8	▼
Skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	1,2	1,2	3,6	▼
3.d Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,9	2,8	▼
3.e Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,9	2,8	▼
3.c Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	2,8	▼
3.5 Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	3,0	▼
3.8 Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3	▼
4.2 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2	▼
4.1 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,6	1,2	▼
3.9 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3	▼
3.7 Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,0	▼
3.b Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	3,0	▼
3.a Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	3,0	▼
3.6 Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,9	2,7	▼
3.4 Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	3,1	▼
1.2 Grå/grøn klit	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
1.1 Egebland skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
2.2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
3.3 Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	1,0	3,1	▼
3.2 Gammel Skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,5	3,1	▼
3.1 Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,6	2,1	▼

Ammoniakdeposition fra ejendommen til de afsatte naturpunkter (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

Kategori 1-natur (1.x punkter)

Nærmeste kategori 1-natur (naturpunkt 1.1) er en Ege-bland skov beliggende i en afstand af ca. 5,7 km nord for husdyrbruget. Derudover er der en grå/grøn klit knap 7 km nordøst for anlægget. Begge naturpunkter er placeret indenfor Natura 2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 1- og 2-natur

Den beregnede totaldeposition i begge naturpunkt punkter er 0,0 kg N/ha/år.

Kumulation

Der skal ikke indregnes i kumulation med andre husdyrbrug i forhold til de to udpegede kategori 1-naturtyper.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

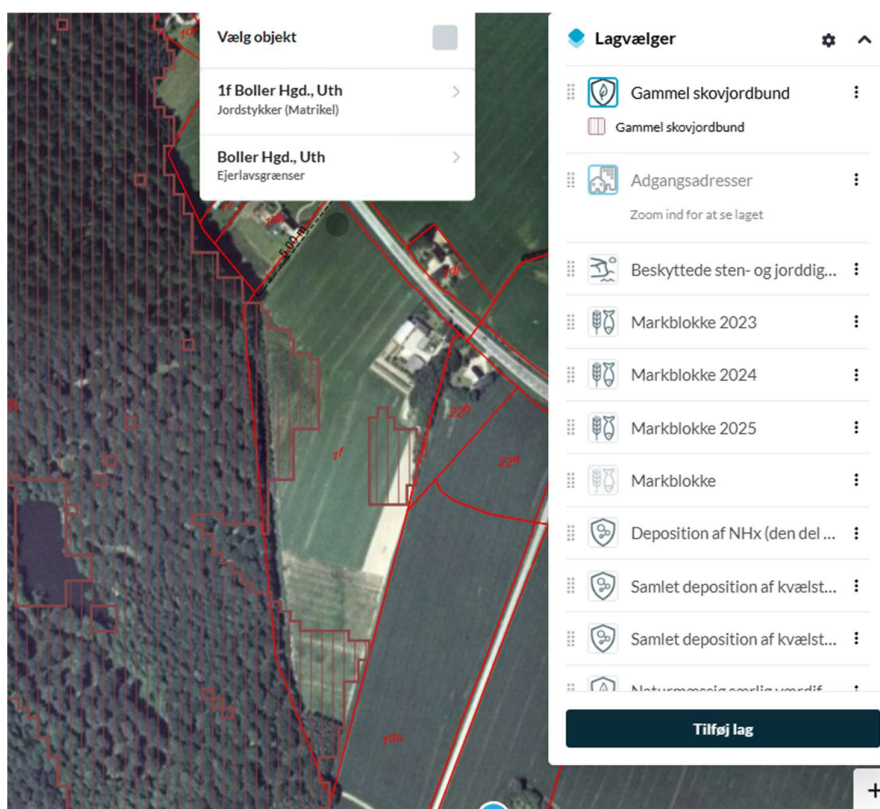
Nærmeste kategori 2-natur (naturpunkt 2.1) er et overdrev. Det ligger ca. 2,8 km vest for husdyrbruget. Der er over 4 km til den næst nærmeste kategori 2-natur, som ligeledes er et overdrev.

Den beregnede totaldeposition i de to naturpunkter er 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur (3.x punkter)

200 meter vest for ejendommen er der registreret kategori 3 skov – gammel skovjordbund (Rold skov). Derudover er der indenfor 1.300 meter registreret en mose nordøst for anlægget og kategori 3 skov – gammel skovjordbund 1.250 meter nord for anlægget.

Der er beregnet merdeposition af ammoniak til Rold skov vest for anlægget samt registreringen af mose og skov nord for anlægget. Depositionen til Rold skov vest for anlægget er beregnet i

Øvrig vejledende registreret §3 beskyttet natur (§3-natur) (4.x punkter)

Nærmeste naturpunkter består af en eng knap 600 meter syd for ejendommen og sø knap 400 meter øst for ejendommen.

Depositionsberegninger viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger ud over 1 kg/ha/år til øvrig natur.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturtyper omkring anlægget samt Natura-2000 område

Natura-2000 afgrænsningen ligger over 5 km fra anlægget i nordlig retning. Der er beregnet deposition af ammoniak til kanten af Natura-2000 afgrænsningen i forhold til anlæggets samlede emission af ammoniak, og beregningen viser ingen deposition af ammoniak på naturtyperne i habitatområdet. Det kan derfor konkluderes, at anlægget ikke påvirker områder indenfor Natura-2000.

Der er foretaget beregninger til de nærmeste naturtyper indenfor hver kategori. Til naturtyperne indenfor 1.300 meter er der beregnet deposition i forskellige vindretninger og ruheder. Det vurderes, at der er beregnet til alle relevante naturområder i forhold til husdyranlæggets samlede ammoniakemission, vindretninger samt ruheder.

De beregnede totaldepositioner for kategori 1-natur overstiger ikke 0,2 kg N/ha/år. Beregningen viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år. Naturtyperne ligger tæt på grænsen af Natura 2000-området nærmest anlægget. Det vurderes, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 1-naturtyper indenfor Natura 2000-området, da husdyrbruget eksistens ikke vil påvirkes ved andre husdyrudvidelser som bidrager til kumulation.

Beregnet totaldeposition for kategori 2-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år. Beregningen viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at der er andre udpegede heder eller overdrev i nærområdet, der bør være omfattet af kategori 2-natur, hvortil der kan beregnes en større

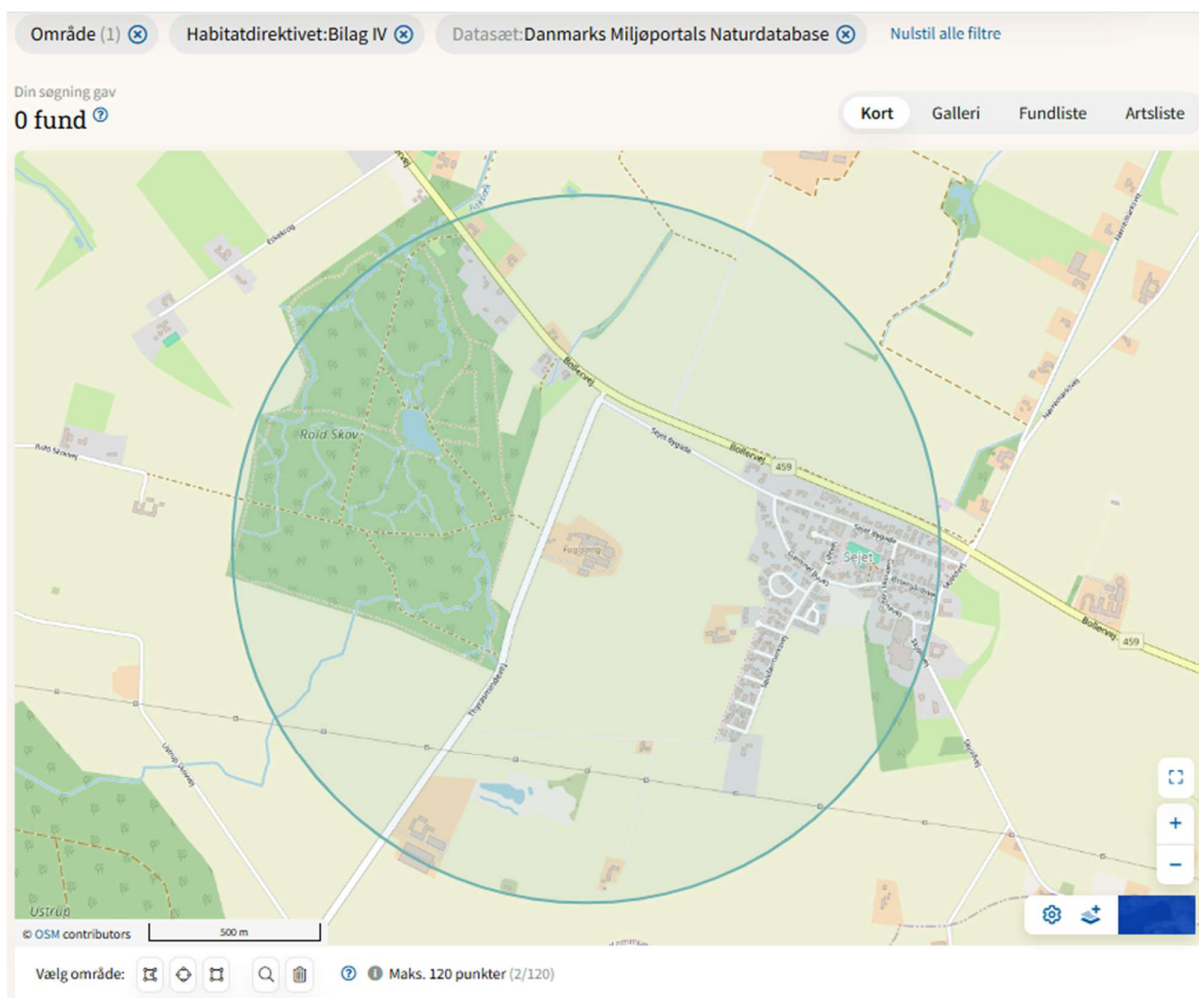
totaldeposition. Det vurderes derfor, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 2-naturtyper.

Den beregnet meremission til et mindre område i Rold skov 200 meter vest for anlægget overstiger 1 kg N/ha/år i forhold til 8-års drift og nudrift. Meremissionen begrænser sig til et område som er fejludpeget.

Det vurderes derfor samlet set, at området med en merdeposition over 1 kg N/ha/år ikke vil påvirkes i en grad, som vil give en tilstandsændring af skovområdet.

2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)

Der er foretaget en søgning over registreret fund af bilag IV-arter i statens kortdata på <https://arter.dk/> indenfor en radius af 1 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på Bilag IV-arter i en radius af 1 km fra ejendommen (kort fra arter.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 1 km fra anlæggets centrum.

De ændringer der sker ved opførelse af nye anlægsdele, vil overvejende foregå på arealer der i forvejen påvirkes ved drift af markjorden. Dele af et læbælte vil fjernes, men der er fortsat tilsvarende beplantning på ejendommen. Gylletanken opføres tilsvarende delvis i en mindre del af et smalt læhegn.

Der nedrives ikke bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt.

Projektet påvirker ikke tilstanden i søer omkring anlægget og ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende bygninger eller beplantninger omkring anlægget skulle huse Bilag IV-arter.

Potentielle overvintringssteder til frø; padder og salamander i læhegn er stadig til stede omkring anlægget efter udnyttelsen af miljøgodkendelsen.

I forbindelse med det ansøgte projekt vil fjernet beplantning blive erstattet og der bliver plantet yderligere beplantning omkring anlægget, hvilket ligeledes ikke vil have en negativ påvirkning af eventuelle Bilag IV-arter.

Vurdering Bilag IV-arter (biologisk mangfoldighed)

I henhold til arter.dk er der ikke registreret arter omfattet af habitats direktivets Bilag IV indenfor en afstand af 1 km fra husdyrbruget. Arealet omfatter også Rold skov. Det vurderes derfor ikke at der er Bilag IV-arter i området, som er tilknyttet skove og mindre træbevoksninger. Området der skal bebygges anses derfor ikke som mulige potentielle til leve, yngle eller rasteområder for Bilag IV arter.

Den svagt forøgede ammoniakemission fra anlægget vurderes ikke at påvirke levesteder eller vegetation omkring anlægget. Tilstanden omkring anlægget er således uændret ved projektet og påvirker ikke potentielle leve, yngle eller rasteområder.

Potentiel forekomst i området af Bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da der ikke fjernes potentielle levesteder for Bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte projekt, og projektet ikke vurderes at medføre tilstandsændringer for omkringliggende naturområder, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på potentielle levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter. Opdyrket arealer vurderes ikke at være områder der anvendes af Bilag IV-arter til leve, raste eller yngleområder.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning af staldanlægget i husdyrgodkendelse.dk og lugtemissionen pr. staldafsnit.

Lugtgenefstanden i husdyrgodkendelse.dk beregnes efter to modeller. FMK-modellen, som har været anvendt siden slut 1990'erne og en standardiseret OML-model, i husdyrgodkendelse.dk kaldet "NY". Resultat af lugtberegningen vises ved den model, som beregner den største genefastand.

Der skal foretages lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone

Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde

Samlet bebyggelse

Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

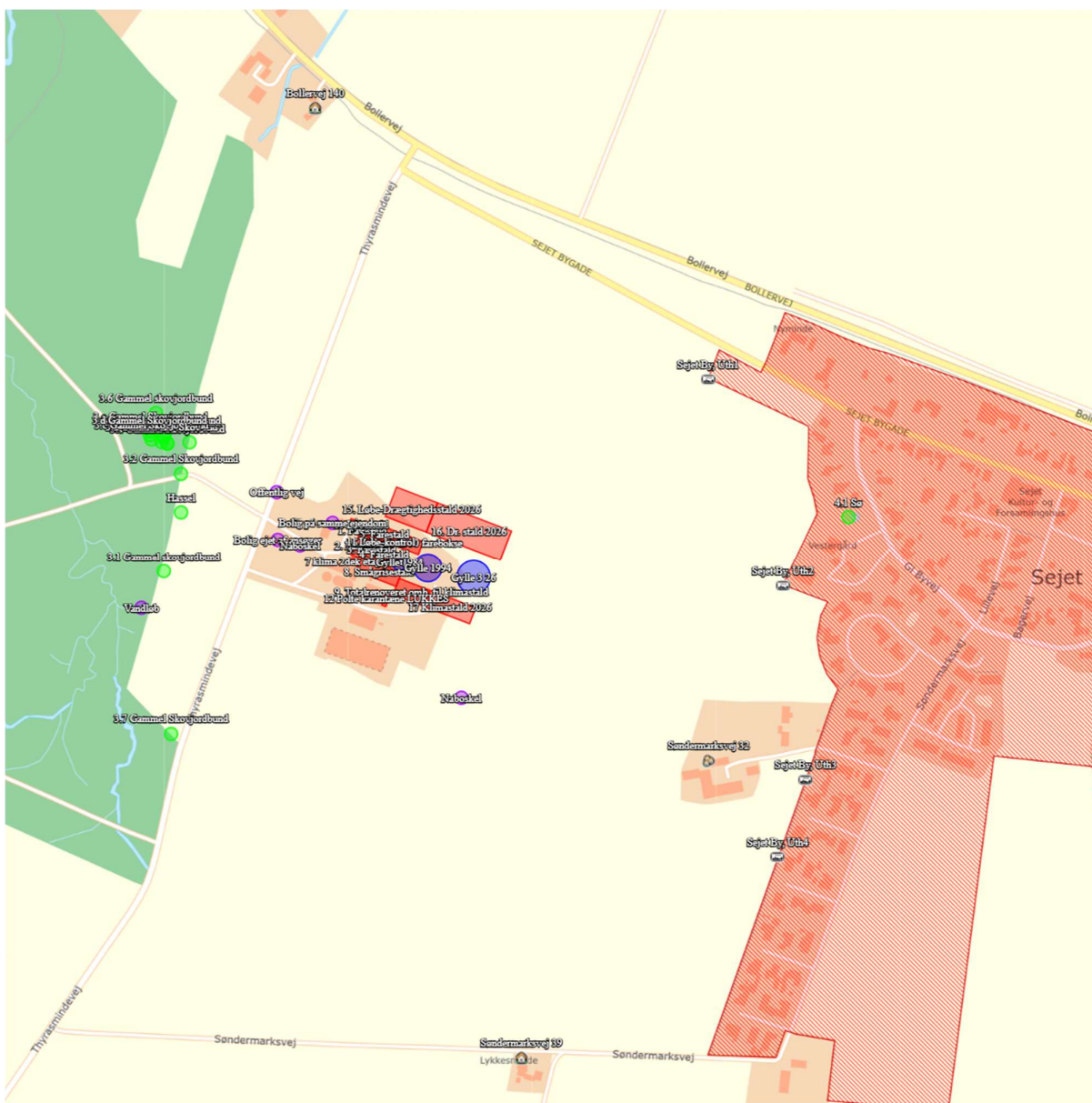
og
Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone

Enkelt bolig

Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse i landzonen og byzone.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område i landzone omfattet af Husdyrbruglovens § 6 stk. 2, eller nærmere end 100 m fra enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er et andet husdyrbrug og 20 pct., hvis der er to eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse eller byzone eller indenfor 100 meter fra enkelt bolig, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Lugtreducerende teknologi

Der er ikke anvendt miljøteknologier til at reducere lugtemissionen fra anlægget. Lugtgene ved naboer er reduceret ved luftfysiske tiltag på ventilationen dokumenteret med OML-beregning

Resultat af lugtberegning

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Bollervej 140	0	NY	219,6	219,6	518,1	Ja	▼
 Søndermarksvej 39	0	FMK	210,6	210,6	564,9	Ja	▼
 Søndermarksvej 32	0	NY	544,2	505,6	396,3	Nej	▼
 Sejet By, Uth1	0	NY	737,3	737,3	385,4	Nej	▼
 Sejet By, Uth2	0	NY	737,3	737,3	411,3	Nej	▼
 Sejet By, Uth3	0	NY	737,3	722,6	499,3	Nej	▼
 Sejet By, Uth4	0	NY	737,3	700,4	522,3	Nej	▼

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Der er foretaget lugtberegning til de 2 nærmeste enkelt boliger.

- Søndermarksvej 39, placeret 565 m syd for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 210,6 m.
- Bollervej 140, placeret 518 m nordvest for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 219,6 m.

Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til nogen af de 2 enkeltboliger. Geneafstanden til enkeltboliger er overholdt med stor margin

Nærmeste bolig som lever op til kriteriet samlet bebyggelse, er Søndermarksvej 32 stik øst for staldanlægget. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse, beregningen viser at lugtgeneafstanden er med retningskorrektio n og dermed 505,6 meter. Da den fysiske afstand er 396,3 m, er geneafstanden ikke overholdt. Der overskrides for både ny model og FMK-modellen.

Nærmeste byzone er Sejet by, som er placeret fra 385 meter fra staldanlægget i en "kvartcirkel" fra nordøst til sydøst. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til byzonen. Lugtgeneafstanden til byzone er 700,4-737,3 meter afhængigt af retningskorrektio n. Da den fysiske afstand er mindre end geneafstanden er lugtkriteriet ikke overholdt. Der overskrides for både ny model og FMK-modellen.

Det samlede resultat er dermed at lugtgenekriterierne er overskredet for byzone og samlet bebyggelse, men den er ikke overskredet i forhold til de to nærmeste enkelt boliger, når der laves en standardberegning for lugtgeneafstande med husdyrgodkendelse.dk. Ved udvidelser med nettoemissionsstigninger skal genegrænserne være overholdt. Overholdelse sikres med luftfysiske tiltag på ventilationen dokumenteret med OML-beregning

OML-beregning ved udvidelser

Beregningerne efter både model "NY" og FMK-modellen i husdyrgodkendelse.dk viser, at geneafstanden ikke kan opfyldes til samlet bebyggelse og byzone

Lugtberegningsmodellen "NY" er en standardiseret model, som altid kan erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen. Det skyldes at lugtmodellen i husdygodkendelse.dk er en forenklet OML-beregning, hvor beregningerne tager udgangspunkt i standardiserede forhold.

FMK-modellen kan for det ansøgte anlæg erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen, idet der her er tale om meget afvigende ventilationsforhold på anlægget i forhold til almindelig praksis. Kravet til definitionen "meget afvigende ventilationsforhold" er behandlet i klagenævnsafgørelse 18/04936

Datainput i den konkrete OML-beregning er oplysninger om afkastenes placering, ventilationsydelse, afkastdiameter, ventilationsbehov i stalden, afksthøjde over terræn og i forhold til kip, vindretning mv. I standardberegningen er det kun muligt at vælge mellem to afksthøjder. Men det mere omfattende datamateriale præciseres beregningen, og giver et langt mere nuanceret billede af lugtfanen omkring husdyranlægget

I forbindelse med denne ansøgning er der foretaget en konkret OML-beregning som tager afsæt i de planlagte ventilationsforhold. Beregningerne viser at lugtgenekriteriet til alle nabokategorier er overholdt.

I bilag 2 er redegørelse for beregningerne, data for ventilationsforholdene på staldanlægget samt resultat af beregningen på ejendommen.

Uddrag fra bilag 2

Ventilationsafkast skal placeres som vist på nedenstående figur og ud fra specifikationerne i nedenstående tabel.

43

Specifikationer til ventilationsudformning på anlægget.

	Stald	ETRS89UTM32 N Øst	X	ETRS89UTM33 N Nord	Y	m² areal	Temperatur	Mindeste Mængde m³/time (beregnings- grundlag)	Nm³/s	m³/time/sti- ads	Mindeste ventilation 5% fraktil	Maksimal ventilation 95% fraktil	Afkast højde m	Bygning s højde m	afkast ydre diameter r ved top mm	afkast indre diameter ved top mm	Indre diameter inkl X effekt eller samlet afkast inkl krads	Lugt- bidrag OU
1	1	557270	-53	6.186.181	32	79	20	3.600	2,48	400	278	540	8,0	7	800	649	1738,0	
2	2	557265	-58	6.186.169	20	87	20	3.600	2,48	400	295	625	8,0	7	800	649	1384,0	
3	3	557262	-61	6.186.161	12	87	20	3.600	2,48	400	295	625	8,0	7	800	649	1384,0	
4	4	557272	-51	6.186.164	15	96	20	10.000	2,59	400	295	625	7,0	7	800	649	1376,0	
5	5	557282	-41	6.186.160	11	96	20	10.000	2,59	400	295	625	7,0	6	800	649	1376,0	
6	6	557286	-37	6.186.158	9	81	20	3.000	2,33	500	278	540	7,0	6	800	649	1782,0	
7	7	557293	-30	6.186.155	6	81	20	3.000	2,33	500	278	540	7,0	6	800	649	1782,0	
8	8	557285	-38	6.186.177	28	116	20	12.250	3,17	500	278	540	5,7	6	800	649	2541,0	
9	9	557293	-30	6.186.174	25	116	20	12.250	3,17	500	278	540	5,7	6	800	649	2541,0	
10	10	557316	-7	6.186.170	21	326	20	26.130	6,76	373	278	540	7,5	6	860	820	696	7172,0
11	11	557262	-61	6.186.149	0	23	23	3.000	0,77	39	9	40	5,4	7	800	649	649	483,0
12	12	557261	-62	6.186.146	-3	23	23	3.000	0,77	39	9	40	5,4	7	800	649	649	483,0
13	13	557260	-63	6.186.143	-8	23	23	3.000	0,77	39	9	40	5,4	7	800	649	649	483,0
14	14	557265	-58	6.186.146	-3	34,4	23	4.581	1,17	40	9	40	6,1	7	800	649	649	7216,0
15	8.1	557264	-59	6.186.142	-7	34,4	23	4.581	1,17	40	9	40	6,1	7	800	649	649	7216,0
16	15	557271	-52	6.186.144	-5	34,4	23	4.581	1,17	40	9	40	6,1	6	800	649	649	7216,0
17	16	557269	-54	6.186.140	-9	34,4	23	4.581	1,17	40	9	40	6,1	6	800	649	649	7216,0
18	18	557280	-43	6.186.145	-4	68,2	23	12.700	3,25	56	28	70	6,1	6	800	649	649	14314,0
19	19	557275	-48	6.186.132	-17	68,2	23	12.700	3,25	56	28	70	6,1	6	800	649	649	14314,0
20	8.2	557289	-34	6.186.142	-7	68,2	23	12.700	3,25	56	28	70	6,1	6	800	649	649	14314,0
21	21	557284	-39	6.186.129	-20	68,2	23	12.700	3,25	56	28	70	6,1	6	800	649	649	14314,0
22	22	557293	-24	6.186.139	-10	46,4	23	6.184	1,58	40	9	40	6,1	6	800	649	649	9740,0
23	23	557294	-29	6.186.125	-24	46,4	23	6.184	1,58	40	9	40	6,1	6	800	649	649	9740,0
24	8.3	557306	-17	6.186.136	-13	46,4	23	6.184	1,58	40	9	40	6,1	6	800	649	649	9740,0
25	25	557300	-23	6.186.122	-27	46,4	23	6.184	1,58	40	9	40	6,1	6	800	649	649	9740,0
26	26	557308	-16	6.186.116	-33	171,0	23	26.130	6,69	46	28	74	7,0	6	860	820	696	3510,0
27	9	557318	-4	6.186.112	-37	171,0	23	26.130	6,69	46	28	74	7,0	6	860	820	696	3510,0
28	28	557320	7	6.186.108	-41	171,0	23	26.130	6,69	46	28	74	7,0	6	860	820	696	3510,0
29	15	557320	-3	6.186.205	56	252	20	26.130	13,53	145	83	152	8,9	7,4	860	820	986	7156,8
		557320	-3	6.186.204	55	252	20	26.130		145	83	152	8,9	7,4	860	820		
		557375	52	6.186.184	35	490	20	26.130		125	82,7	151,6	9,4	7,4	860	820		
	30	557375	52	6.186.183	34	490	20	26.130	27,05	125	82,7	151,6	9,4	7,4	860	820	1394	14493,0
		557376	53	6.186.184	35	490	20	26.130		125	82,7	151,6	9,4	7,4	860	820		
		557376	53	6.186.183	34	490	20	26.130		125	82,7	151,6	9,4	7,4	860	820		
		557363	40	6.186.098	-51	190	23	26.130		41	28	74	8,0	6	860	820		
	31	557363	40	6.186.097	-52	190	23	26.130	26,78	41	28	74	8,0	6	860	820	1394	15980,0
		557364	41	6.186.098	-51	190	23	26.130		41	28	74	8,0	6	860	820		
		557364	41	6.186.097	-52	190	23	26.130		41	28	74	8,0	6	860	820		
	1. ingdepunkt	557323	0	6.186.149	0													

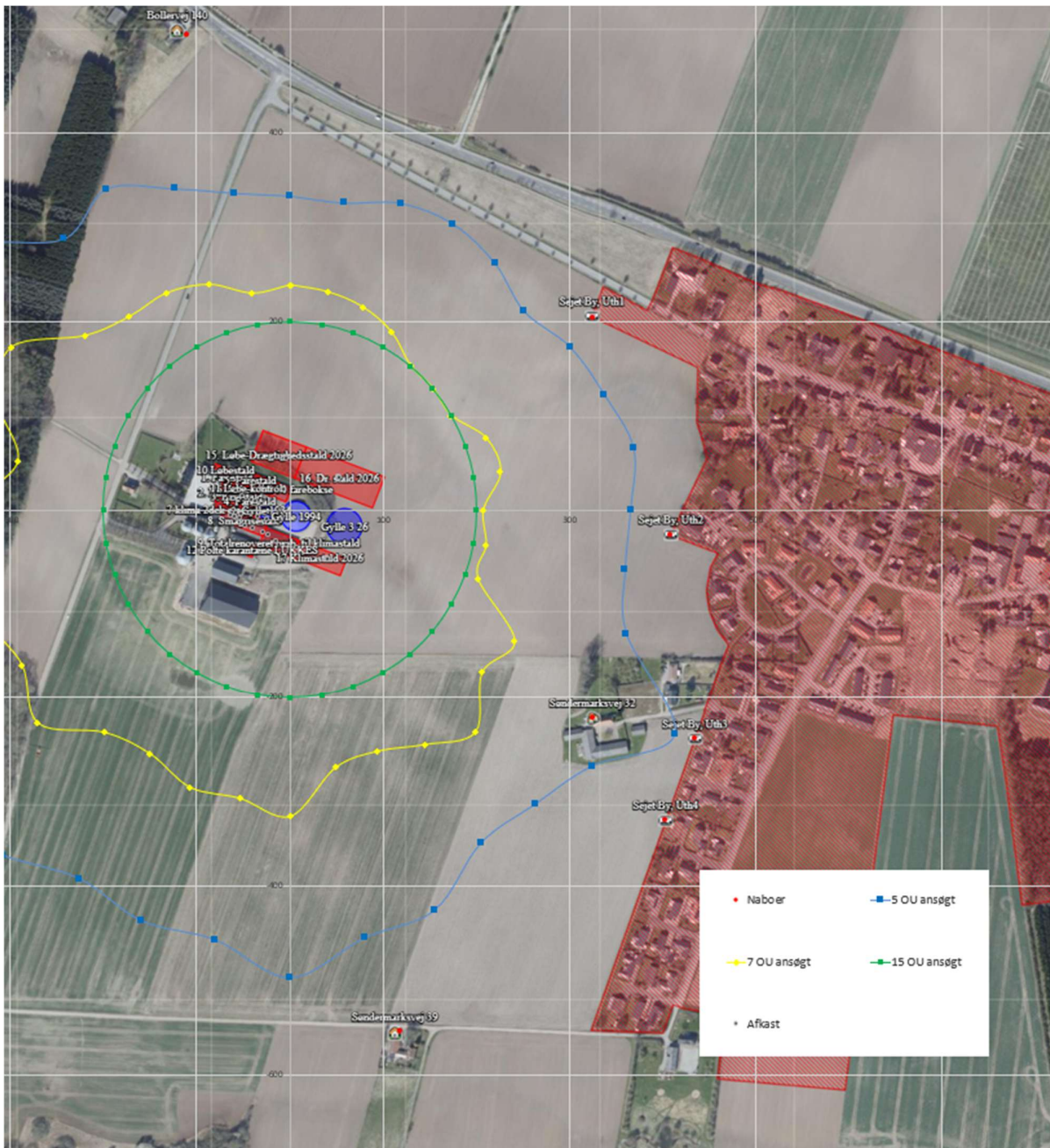
Stald og ventilationsbeskrivelse på afkastniveau Ansøgt design. Gule felter er afkast hvor afstand til anden bygning højere end den som afkastet er placeret i, er mindre end 2xhøjden på afkastet, og den nærliggende højere bygning derfor skal indgå som generel bygningshøjde

For at efterkomme ventilationsdesignet i beregningen for de eksisterende afkast, afkastene i stald 6 og 9 udskiftes med modeller som lever op til beskrivelsen, og forlængelserne af afkastene på stald 8.2+8.3 skal være etableret så de afsluttes 0,1 meter over KIP.

På de nye stalde skal afkastene etableres som beskrevet i Bilag 2

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand.

Oversigtstegning med indtegning ISO-kurver for 5; 7; og 15 OUE beregnet i OML-programmet

Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener ud over hvad der kan forventes ved enkelt bolig, byzone eller samlet bebyggelse.

2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger ved drift af husdyranlæg er støj fra driften og transporter, støv fra driften og transporter, fluer og skadedyr fra driften og lys på husdyranlægget.

Nabobeboelser placering i forhold til husdyranlægget

300 meter øst for anlæggets bygninger er den nærmeste nabobeboelser placeret. Nord-nordvest for anlægget er der over 400 meter til nærmeste nabobeboelse. Syd for anlægget er der over 400 meter til nærmeste nabobeboelse og vest for anlægget er der ingen nabobeboelser mellem

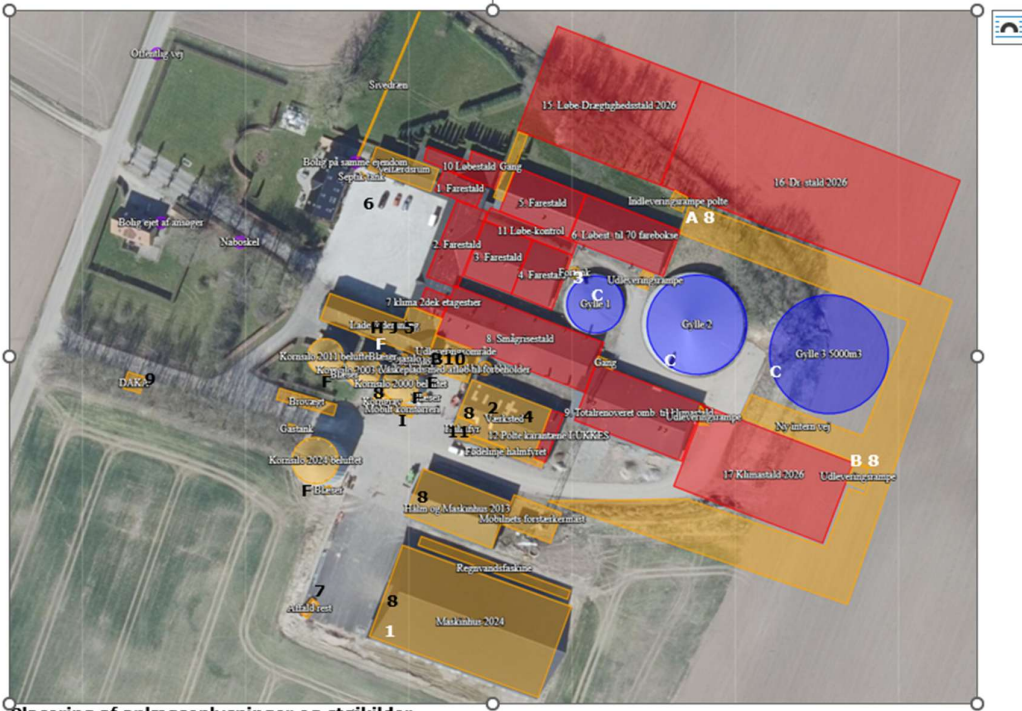
anlægget

og

Rold

skov.

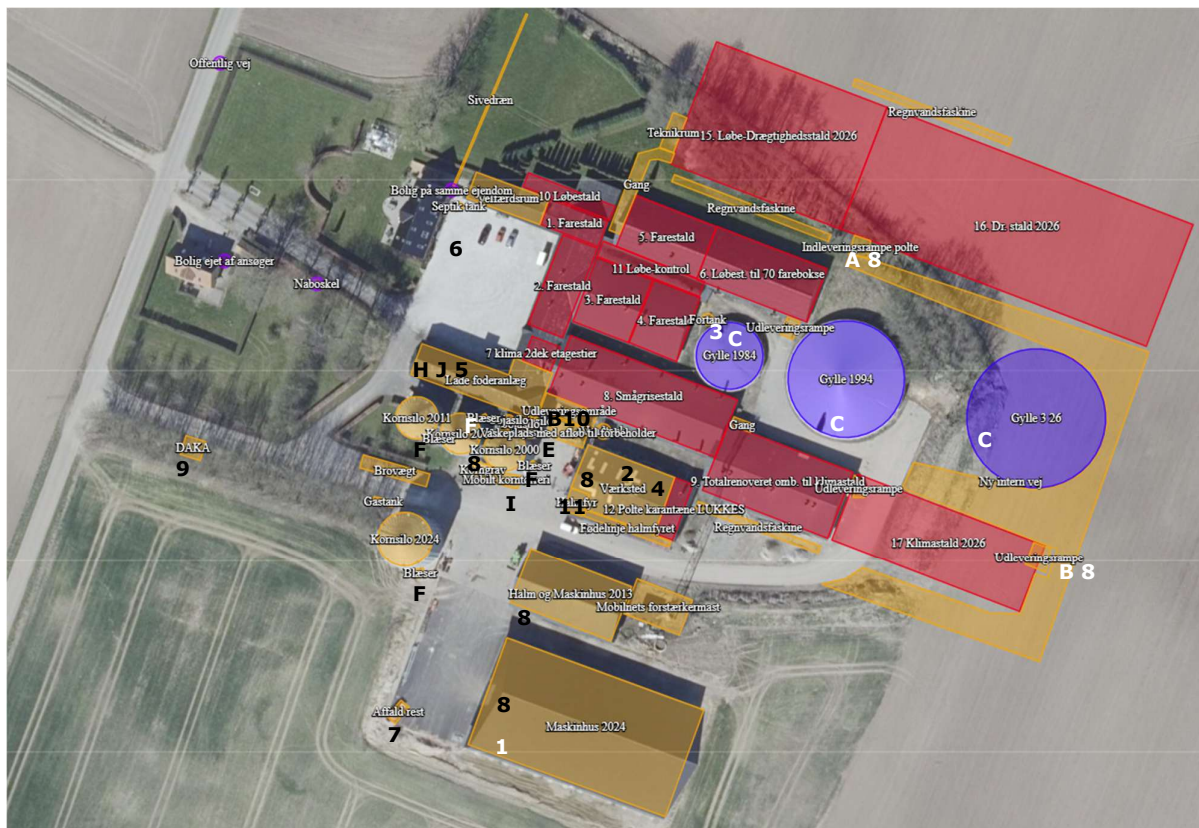
På situationsplan over anlægget med underliggende tabel vises relevante anlægsoplysninger samt støjkloder med placering.

Placering af anlægsoplysninger og støjkloder

Anlægsoplysninger og støjklilder

På situationsplan over anlægget med underliggende tabel vises relevante anlægsoplysninger samt støjklilder med placering.

Placering af anlægsoplysninger og støjklilder

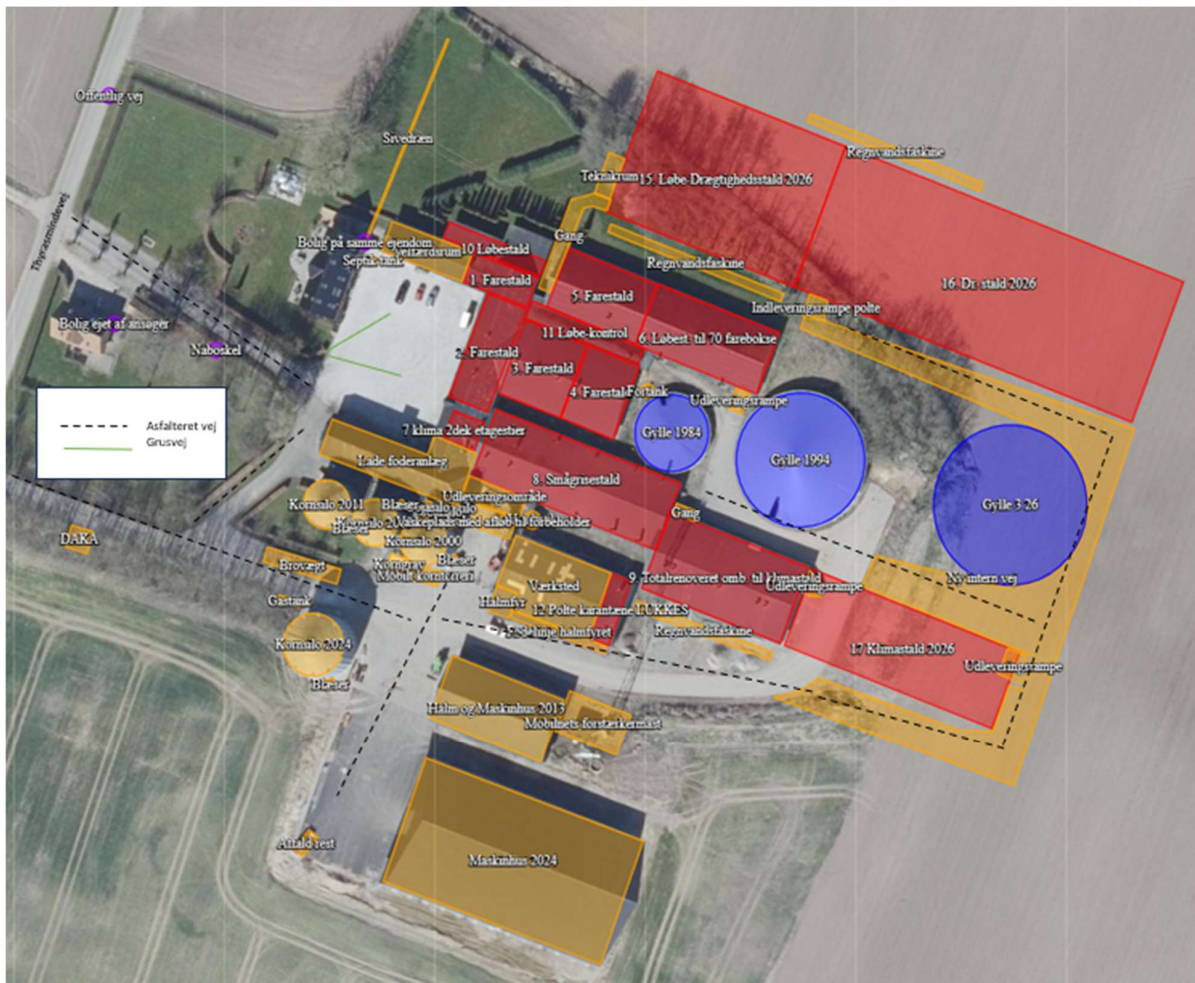
Nr.	Støjklilder	Noter	Nr.	Indretninger	Noter
A	Indlevering af dyr		1	Olietanke	
B	Udlevering af dyr		2	Spildolie	
C	Omrøring af gylletank		3	Fortank	
D	Overjordiske gyllepumper		4	Kemirum, plantebeskyttelsesmidler	
E	Indblæsning af foder		5	Rengøringsmidler	
F	Kornrøringsblæser		6	Septiktank	
G	Luftkompressor		7	Affaldscontainer	
H	Højtryksrenser		8	Projektorer (belysning)	
I	Gennemløbstørreri		9	DAKA	
J	Hjemmeblanding af foder jf. afsnit 2.7.3		10	Vaskeplads	
K	-		11	Fyrrum	
L	-				
M	-				

Tabel for relevante støjklilder og anlægsoplysninger

2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje

Der er 2 adgangsveje til ejendommen fra Thyrasmindevej. Tunge transporter benytter den sydlige adgangsvej.

Adgangsforhold til husdyranlægget er uændret, men der etableres ny intern transportvej øst om den nye klimastald og gyllebeholder.

Adgangsvej og interne transportveje

Adgangsvejen til husdyrbruget er bred, så det er let at svinge ind på den asfalterede privatvej. Ved udkørsel på Thyrasmindevej fra adgangsvejen til driftsanlægget er der ikke beplantninger, bygninger eller kurvede vejforløb der forhindrer gode oversigtsforhold. Syd for adgangsvejen til driften er der et læhegn. Det er placeret 4 meter fra vejkannten, hvilket er tilstrækkeligt til at kunne orientere sig ved udkørsel. Såfremt læhegnet hindrer gode oversigtsforhold, vil de yderste træer blive fjernet eller læhegnet tyndes.

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel (tur-retur).

Type	Antal transporter		kapacitet	Hyppighed		Tidsrum Transport
	Før	Efter	Efter	Før	Efter	
Levering af dyr eks. smågrise/slagtegrise	52	26	50 pr. transport	Jævnt fordelt hen over året		6.00-18.00
Afhentning af dyr til slagteri	26	26	50 pr. transport	Jævnt fordelt hen over året		Kan forekomme om natten
Afhentning af dyr til anden ejendom	52	63	700	Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Afhentning af døde dyr til destruktion	104	104		Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Hjemtagning af korn i høst	57	143	20 tons	Juli-september		11.00-23.00
Levering af foderkorn				Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Levering af mineraler, Soya, fedt mv.	12	27	36 tons	Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 20 tons)	300*	727*	20 tons	Primært i foråret		07.00-23.00
Levering af Gas, fyrings- og dieselolie	12	12		Ved behov		6.00 – 18.00
Levering af halm	25	5	5 tons	Jævnt fordelt hen over året		8.00-23.00
Afhentning af dagrenovation	26	26		Jævnt fordelt hen over året		6.00-18.00
Afhentning af emballage/papir/pap	12	12		Månedligt/ Ved behov		6.00-18.00
Levering af jern til skrot	1-3	1-3		Ved behov		6.00-18.00
Levering af spildolie	1-3	1-3		Ved behov		6.00-18.00
Vedr. Markbrug						
Levering af såsæd til markbrug	2	2		To gange om året		6.00-18.00
Levering af sprøjtemidler til markbrug	4	4		Forår/efterår		6.00-18.00
Levering af gødning markbrug	2	2		to gange om året (forår)		6.00-18.00

Transporter til og fra ejendommen.

* Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Flyttes en del af gyllen i stedet med lastbil, vil antallet af transporter falde, da kapaciteten pr transport er væsentlig større. Der er ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer uden transport ad offentlig vej. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej.

Antallet af transporter forventes samlet at blive øget fra 692 til 1.185 årlige transporter da produktionsomfanget øges. Specielt foder og gylletransporter øges, mens transporter af dyr er tæt på uændret da driften i nudrift er baseret på, at en del af de drægtige søer er placeret på en anden ejendom under bedriften. Disse dyr køres frem og tilbage mellem de 2 ejendomme. Med det ansøgte vil de transporter ophøre.

Transporter som leverer dyr, foder, fyringsolie og sækkevare til markbruget, eller transporter der afhenter levende eller døde dyr samt affald er transporter, hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker primært indenfor normal arbejdstid fra 6.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transport med halm falder, da hovedparten af ejendommens varmebehov fremadrettet vil blive dækket af spildvarmen fra gyllekølingen.

Vurdering af transporter

Antallet af transporter øges i forbindelse med det ansøgte med ca. 1,4 transporter pr. dag.

Det er primært foder og gylletransporter som påvirker antallet af transporter.

Diverse andre transporter som ikke direkte er tilknyttet husdyrbruget vil være uændret.

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Det vurderes, at transport på interne transportveje til og fra husdyrbruget ikke giver gener ved nabobeboelser og øvrige boligområder.

Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke er beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold ved udkørsel fra driftsanlægget. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene i forhold til den øvrige trafik.

2.7.2. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som f.eks. ved en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser eller andre nabobygninger i så kort afstand fra indfaldsvejene til ejendommen. Rystelser søges minimeret ved lav hastighed og hensynsfuld kørsel.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra indkørslen og interne transportveje (over 200 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på interne transportveje.

2.7.3. Støj

Det vejledende grundlag for vurdering af støj fra husdyrbrug, er faste støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder'¹.

De faste støjgrænser er inddelt i perioder over døgnet og ugen, i dagtimerne kan støjbidraget midles over 8 timer, i aften timerne er midlingstiden 1 time og i natperioden er midlingstiden 0,5 time. Middelværdien betegnes som det ækvivalente støjniveau i dB(A).

Støjbidragets maksimale spidsværdi er støj som fremkommer kortvarigt, f.eks. ved til og frakørsel på et husdyrbrug.

Et landbrug skal overholde grænseværdierne for støj i matrikelskel.

Dag	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Normalt vil de fleste støjende aktiviteter på et husdyrbrug med grise foregå inden for normal arbejdstid kl. 7-16. På en slagtegriseejendom vil indlevering af smågrise oftest ske i tidsrummet kl. 7-18, mens udlevering af slagtegrise potentielt vil foregå i tidsrummet kl. 6-15.

¹ [Ekstern støj fra virksomheder, VEJ nr. 14018 af 1. november 1984](#)

Gængse udendørs støjklider på en svineejendom er støj fra ind- og udlevering af dyr, omrøring af gylletanke og pumpning af gylle ved pumper placeret over jordoverfladen samt indblæsning af foder i siloer. Derudover er transporter til og fra husdyrbruget samt intern kørsel på husdyrbruget en støjkilde.

Støjklider som kan forekomme på griseejendomme, er blæsere til tørring af korn, som ikke er lydsvage og/eller placeret indendørs, luftkompressor i maskinhus, samt vask med højtryksrensere udendørs. Ventilation kan forekomme ved en gavilventilator, hvilket er en udendørs støjkilde grundet placeringen. Ventilation på tagflade er ikke en støjkilde, da ventilationsmotorerne er placeret inde i bygningen under tagfladen.

Anlæg til hjemmeblanding af foder er normalt ikke støjkilde, da det er lydsvagt og oftest placeret indendørs. På ganske få ejendomme kan ældre hjemmeblandeanlæg dog være en støjkilde, hvis de er placeret i uisoleret bygning.

Støjklidernes placering på ejendommen fremgår af situationsplanen under afsnit 2.7.

Støjklider	Drifttid	Tiltag mod støjklider
Indlevering af dyr	Dagtimer, kortvarig	Rolig omgang med dyrene
Udlevering af dyr	Kan finde sted om natten, kortvarig op til 30 min	Rolig omgang med dyrene
Omrøring af gylletank	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning primært i forårsmånedene og få dage i efteråret. – primært dagtimer men kan forekomme i aften timer.	Brug af traktor med stort kraftoverskud, så den kører med relativt lav belastning
Overjordiske gyllepumper	Dagtimer	
Indblæsning af foder	Dagtimer	Stort set alt foder leveres som tip-pet løsvare
Intern kørsel	Dagtimer og aften timer ved sæsonarbejde	
Transport- til og fra ejendommen	F.eks. i forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning kan der forekomme transporter i aftenperioden.	
Korn beluftsblæsere	Kolde nætter og morgener ind til kornet er under 10 °C.	Placering en pr. kornsilo
Luftkompressor	Hele døgnet	Placeret inde i isoleret foderlade
Højtryksrensere	Dagtimer	Placeret inde i staldbygningerne
Mobilt korn-tørreri	Hele døgnet i høst, herefter ingen drift	Placering øst for korngraven
Hjemmeblandingsanlæg	Hele døgnet	Placeret inde i isoleret foderlade

Støjklider, drift tid og tiltag mod støjklider

Omrøring af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet støjkilde, da omrøring normalt kun finder sted forud for udbringning af husdyrgødning i forår og efterår.

Ved indlevering og udlevering af dyr kan der forekomme støj. Indlevering af dyr sker i dagtimerne og er af en varighed under 30 min. Udlevering af dyr kan ske i nattetimer, men vil ligeledes ikke have en varighed over 30 min.

Aktiviteter i bygninger, som kan være støjende, vil normalt ikke give **anledning** til gene udenfor bygningsmassen. Det er aktiviteter som formaling af korn, foderblanding og vask af stalde.

Udover støjklider fra anlægget kan der forekomme støj som følge af transporter til- og fra husdyrbruget og intern transport på husdyrbruget.

Antallet af transporter øges som følge af det ansøgte, idet der primært bliver flere transporter med foder og husdyrgødning. Støj som følge af transporter finder primært sted i dagtimerne. Udbringning af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet aktivitet, som også kan foregå udenfor almindelig arbejdstid i sæsonen. Antal og type af transporter er beskrevet under afsnit 2.7.1 transporter.

Transport ud af bedriften sker så vidt muligt indenfor normal arbejdstid. De transporter som primært kan ske udenfor normal arbejdstid, er ved udlevering af smågrise, hvilket vil ske ca. 1,5 gange pr uge. Derudover vil det være transport med husdyrgødning i sæsonen som kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Transporter forbi nabobeboelser vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra støj fra anden vejtransport. Transporter er beskrevet under afsnit 2.7.1 transporter.

Støjende aktiviteter på et husdyrbrug vil meget sjældent foregå samtidigt.

I forbindelse med projektet vil der ikke tilkomme andre typer af støjklender end dem som allerede forekommer på ejendommen ved nuværende drift.

Støjklenderne fra kornbehandling ligger bag bygninger i den mest kritiske retning mod øst, og naboer mod syd ligger enten i læ af maskinhuset eller så langt fra kilden at det er vanskeligt at forestille sig at det kan give støjgener. I østlig retning vil udlevering af grise i østgavlen kunne give støj. Det søges reduceret ved, at den i nudriften etablerede jordvold flyttes så der øst og nordøst for anlægget placeres den afrimmede jord fra det planlagte byggeområde.

Vurdering af potentielle støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjklender samtidig. Flere af støjklenderne er kortvarige eller sæsonbetonede. Aktiviteter i bygninger vurderes at være så lydsvage, at de ikke vil bidrage til støjgener.

Kornbeluftning og tørring sker sydvest for anlæggets tyngdepunkt, hvor der ikke er naboer tæt på. Omrøring af husdyrgødning finder sted i gyllebeholderne, som er lokaliseret mellem byggerierne og dermed også i god afstand fra naboer. Indblæsning af foder finder sted i siloer mellem bygninger. Støj i forbindelse med udlevering af smågrise fra østenden af stald 17 reduceres ved etablering af jordvold øst for anlægget.

Det vurderes at der med de planlagte placeringer af støjklender og modforanstaltninger ikke vil forekomme støjgener fra husdyrproduktionen

2.7.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget eller i ventilationsafkast.

Korn til foder snegles/transporteres med elevator i lukket system direkte ind i siloerne. Foder blandes på ejendommen i lukket foderlade og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer.

Der anvendes vådfoder til ejendommens søer. Vådfoder giver ikke anledning til støv. Der kan forekomme støv i smågrise-staldene fra foder, samt fra alle stalde fra gødning, afstødning af hud og hår fra dyr og strøelse.

Intern transport sker kun på asfalteret vej. Vejene er placeret 300 meter fra nærmeste nabobeboelser Sejte By Uth. Støvdudvikling fra kørsel på asfalterede flader er meget usædvanligt.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene ved nabobeboelser. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget og at evt. støv i staldluften reduceres ved regelmæssig overbrusning af stierne. Derudover foretages rengøring af de enkelte staldafsnit efter hvert hold grise. Håndtering af råvarer og formaling af korn til foder sker i lukkede systemer og primært indendørs, hvilket ikke giver væsentlige støvgener.

Den væsentligste kilde til støv vil normalt kunne forekomme i forbindelse med færdsel på grusbelagte køreveje i tørre perioder. Der er ingen grusbelagte interne køreveje.

2.7.5. Lys

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Udendørsbelysningen består alene af orienteringslys ved indgange til bygninger og nedadvendte projektører ved de 2 maskinhuse, værkstedet og korngraven. Nødvendige projektører er derudover monteret på maskiner og er kun tændt ved behov.

Udendørsbelysningen består derudover af orienteringslys ved indgange til bygninger.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der ikke er lys i staldene om natten og at udendørs belysning alene består af orienteringslys ved bygninger, og projektører som bruges i forbindelse med markarbejde.

2.7.6. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder og korn opbevares i tætte siloer og foderladen rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Fluer

Stuefluer bekæmpes med godkendt kemisk bekæmpelse efter behov.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i fodersiloer og i lukket foderlade, et evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Regelmæssig vask af stalde efter hvert hold grise, er medvirkende til at reducere områder i staldene, hvor fluer vil kunne opformeres. Skulle der opstå flueplager vil de blive kontrolleret med kemisk bekæmpelse.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Der er bl.a. krav om logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol, løbende opdatering af CHR-registrering. Egenkontrol fastsat ved lov skal ikke indgå i en miljøgodkendelse.

Egenkontrol for dyrevelfærd, miljø samt menneskers og dyrs sundhed:

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden som er danske svineproducenters kvalitetsprogram, hvilket skal efterleves. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

Ansøger skal bl.a. følge nedenstående branchekrav vedr. egenkontrol i svinebesætningen:

- Identifikation og sporbarhed af grise.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning. Færdigfoder og/eller tilskudsmidler skal være indkøbt fra godkendt foderstofvirksomhed.
- Besætningen skal overholde krav til høj smittebeskyttelse.
- Besætningen skal føre et egenkontrolprogram for dyrevelfærd i besætningen.
- Mærkefarver, der anvendes i besætningen, skal være fødevarer godkendte.

Hyppig udslusning fastsat ved lov:

Krav om hyppig udslusning gælder i alle typer staldafsnit til slagtesvin og polte i staldafsnit til slagtesvin. For staldafsnit til øvrige svinetyper er der krav om hyppig udslusning, når staldafsnittet etableres, ændres eller udvides.

Gylle skal udsluses fra staldafsnittet, når der er en gyllehøjde på 10 cm, dog oftest hver 7. dag. Udslusning kan ske enten ved manuel eller automatisk udslusning. Udslusningen skal sikre, at gyllen tømmes ud af staldafsnittet til et udendørs opsamlings- eller opbevaringsanlæg.

For staldafsnit som er godkendt til både smågrise og slagtesvin, vil kravet om hyppig udslusning indtræde, når der er slagtesvin i staldafsnittet. Om der er tale om slagtesvin eller smågrise defineres i overensstemmelse med AU's normtal.

Ovenstående krav gælder ikke for staldafsnit til svin på husdyrbrug, som er godkendt eller tilladt med staldforsuring som ammoniakreducerende teknologi, eller som er certificeret økologiske.

Der er aftale med relevante leverandører om servicering af driftsmaterialet på ejendommen.

Ejendommen har ingen egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger udover miljøteknologi.

Som følge af det ansøgte projekt vil egenkontrollen på ejendommen omfatte kontrol med anlæg til gyllekøling. Der ønskes mulighed for at vælge om gyllekølingen skal være dokumenteret med timetæller eller datalogger, så der frit kan vælges mellem et af de efterfølgende egenkontrolprogrammer for gyllekølingen

Egenkontrol vedr. gyllekøling med datalogger:

1. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
2. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
3. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol vedr. gyllekøling med timetæller:

1. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
2. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
3. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol ved teltoverdækning:

1. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen

skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Med en godkendelse efter §16a, stk. 2 omfattes husdyrbruget desuden af en række lovbestemte særregler for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget jf. afsnit 5.2. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden DANISH og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse/udnyttelse, samlet vil medvirke til at driften sker på en miljømæssig forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares i henhold til bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

Døde dyr opbevares ved udleveringsplads på sydsiden af den sydligste indfaldsvej

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Det vurderes, at døde dyr opbevares korrekt jf. bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr.

2.8.2. Affald

På IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. §6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget har ringe indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse, da foder, som er den råvarer der indkøbes absolut størst mængde, leveres uden emballage.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til staldanlægget.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild reduceres ved at kontrollere samlinger og andre steder, hvor der kan opstå utætheder. Derudover reduceres foderspild også ved at tømme fodersiloerne jævnlige inden de igen fyldes, således foderet ikke bliver hengemt i siloerne.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald (kanyler og medicinrester) og farligt affald (spraydåser til mærkning af dyr), lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Opbevares i særskilt container sydvest for maskinhus	Afleveres på genbrugsstation
Genanvendeligt affald	Opbevares i sorterede fraktioner	Afleveres på genbrugsstation
Spraydåser	Opbevares i egnet beholder i foderladen	Afleveres på genbrugsstation som farligt affald.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Lægemiddelsrester opbevares aflåst egnet beholder. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk.	Afleveres sorteret på genbrugsstation.
Sprøjtemiddelrester og emballage	Opbevares i værksted aflåst og indrettet til kemi	Afhentes af miljøbil eller afleveres på genbrugsstation.
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
Lysstofrør	Opbevares i en fast beholder.	Afleveres på genbrugsstation.
Spildolie, oliefiltre	Opbevares i beholdere i værkstedet	Afleveres på genbrugsstation.
Jern og metal	Maskinhus	Produkthandel
Husholdningsaffald	Container	Dagrenovation

Håndtering af affald på Husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olier og kemikalier

Olietanke er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen, og reguleres dermed af anden lovgivning.

Olier

Dieselolie opbevares i udgangspunktet i en dieseltank på 6.000 liter i Maskinhus. Tanken er fast placeret på betonbund med 30 cm opstøbt kant rundt om tanken til opfangning ved brud på tanken. Derudover er der i maskinhuset 3 olietanke på 1.200 liter pr. stk. Olietankene er placeret i maskinhus på fast bund. Tankning sker på fast bund.

Derudover er der et mindre oplag af smørelolie i værkstedet.

Der findes opsugende materiale som f.eks. kattegrus i maskinhuset og værkstedet til opsugning af evt. spild.

Olieaffald(spildolie)

Spildolie opbevares i lukkede tromler i værkstedet i kar og afleveres efter behov til genbrugsstation

Kemikalier

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget og sprøjtemidler til markbruget.

Rengøringsmidler opbevares efter leverandørens anvisning i rum uden afløb eller i rum med afløb til gyllebeholder.

Sprøjtemidler til brug i marken opbevares i kemirum uden afløb, værkstedet.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter af markkemikalier, sæbe eller desinfektionsmidler. Det tilstræbes at anvende midlerne så restprodukter undgås. Restmængder vil typisk være markkemikalier, der skal bortskaffes i forbindelse med at et givent produkt ikke længere må anvendes. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering

Det vurderes at kemikalier opbevares korrekt i egnet rum uden risiko for forurening og at olie-tanke og olier opbevares forsvarligt med mulighed for opsamling/opsugning af evt. spild.

2.8.4. Energiforbrug

Ejendommen opvarmes i før-driften med halmvarme fra halmfyr. Opvarmning af staldanlægget sker fremadrettet ved varmepumpe, der vil være et olieforbrug til udtørring med varmekanon. Varmepumpen forventes at blive tilknyttet et gyllekølingsanlæg. Varmen fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af stalde og stuehus, hvilket reducerer udledning af CO₂ til opvarmning.

Energiforbrug i form af strøm anvendes i driftbygningerne for størstedelen til ventilation, foderkværn, foderblande anlæg, udfodring, korntørring, højtryksrensning samt belysning og drift af anlæg til gyllekøling. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle.

Der forventes en øgning i energiforbruget i forbindelse med det ansøgte. Energiforbruget forventes at stige med ca. 590.000 kWh, da der opføres 2 nye stalde som forbruger energi til belysning og ventiler og antallet af producerede dyr øges betragteligt. De nye stalde etableres med lavenergi ventilation og lavenergibelysning og er isolerede, og det forventes derfor at normforbruget er en overestimering af det reelle forbrug.

Da anlægget bliver opført efter gældende byggestandarde, vurderes det, at energiforbruget vil ligge på et optimeret niveau for de enkelte energiforbrugende enheder. Drift af gyllekøling vil samlet få energiindkøbet til at stige, men har derimod afledte effekter på klimagasser som metan og ved udfasning af halm til opvarmning og dermed CO₂ udledningen.

Energiforbrug til drift af gyllekøling er ikke indeholdt i normen for energiforbrug, og forbrugt heraf skal derfor tillægges.

Gyllekølingsanlægget reducerer udledning af ammoniak fra gyllekummer med køleslanger. Varmen fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af stalde og stuehus, hvilket har betydet en mindre udledning af CO₂ til opvarmning end halm og olieafbrænding.

Vurdering vedr. energiforbrug og klima

I griseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering. I smågriseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi derudover også ved opvarmning.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation.

De nye stalde etableres med lavenergi ventilation og lavenergibelysning og er isolerede. Det vurderes, at de nye stalde med helt nye løsninger vil ligge lavt i energiforbrug på belysning og ventilation.

Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden. Der er temperaturstyring på ventilationsanlæggene i staldene.

Energiforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra almen boring.

Forbruget af vand i en slagtegrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtegris (norm) svarende til ca. 3,88 m³ vand/m² produktionsareal. Mens forbruget af vand i en smågrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,152 m³ pr. smågris (norm) svarende til ca. 3,29 m³ vand/m² produktionsareal.

Vandforbruget er på 0,559 m³ pr slagtegris er fordelt på:

- 0,459 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,075 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikketrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,025 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Vandforbruget er på 0,152 m³ pr smågris er fordelt på:

- 0,117 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,015 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikketrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,02 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Ved det ansøgte produktionsareal forventes vandbehovet til husdyrproduktionen at være 17.000 m³ vand.

Ejendommen forsynes med vand fra alment vandværk. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg. Til mark-drift anvendes vand til vask af maskiner og til sprøjtninger i marken.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Integration af drikkeventiler over fodertrug i staldanlæg med vådfoder.
- Drikkekopper i staldanlæg med tørfoder.

Spildevand

Tagvand fra det eksisterende staldanlæg udledes til diffus nedsivning i jordoverfladen. Der etableres tagrender på det nye staldanlæg. Tagvand ledes til faskiner. Dimensionering og nøjagtig placering foretages af byggesagsbehandler.

Der er en vaskeplads og udvendigt udleveringsområde på 150 m². Vaskevand og regnvand der falder på pladsen ledes til gyllesystem.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion. Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllesystem.

Der ændres ikke på udledning af sanitært spildevand fra beboelse og velfærdsafdeling.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og at der i den daglige drift er fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild, som så vil drikkes af dyrene.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som omkostningseffektivt kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsoptbevaringsanlæg. BAT-krav for ammoniak er fastsat til et konkret udledningsniveau for ammoniak i husdyrloven.

BAT kravet indtræder ved en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder, at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5069	843	5912
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5475	421	5896
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	16
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ⓘ ⓘ

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	1,30
2. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
3. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
4. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	1,30
5. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	1,30
6. Løbest. til 70 farebokse	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	1,30
8. Smågrise	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	1,20
8. Smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
9. Totalrenoveret omb. til klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
15. Løbe-Drægtighedsstald 2026	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,82	1,20
7 klima 2dek etagestier	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	1,20
16. Dr. stald 2026	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,82	1,20
16. Dr. stald 2026	Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver. 2 ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,82	1,40
16. Dr. stald 2026	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,82	1,20
17 Klimastald 2026	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

I dette projekt til søer er der valgt følgende staldsystem: Drægtige Løsgående delvist fast gulv i stald 15+16. Til smågrise er der valgt følgende staldsystem: 2-klimastald, delvis spaltegulv i stald 9+17. De øvrige stalde har BAT krav som eksisterende staldafsnit.

Ammoniakemission fra gyllelagre indgår ikke i BAT-krav for husdyranlægget, men tillægges staldanlæggets ammoniakbidrag. I det konkrete projekt er fordampningen fra gyllelagre dog reduceret fra 843 kg NH₃-N til 421 kg NH₃-N pr år, da alle gylletanke er teltoverdækket hvilket betyder at BAT er overholdt med 421 kg N ud over krav på lageret. Overopfyldelsen af BAT for lageret bruges til at leve op til BAT-kravet i stald 15+16. Teltoverdækningen er således et vilkår i henhold til BAT.

I stald 15+16 er der derudover gyllekøling som reducerer NH₃N emissionen fra staldene med 694,3 kg. Endelig bidrager ombygningen af stald 9 med 10,4 kg NH₃N i positiv BAT. Stald 17 bidrager med 20,5 kg NH₃N i positiv BAT. Den positive BAT-effekt af stald 17 indgår ikke i BAT-overholdelsen på stald 15+16

BAT-kravet på husdyrbruget er beregnet til 5.912 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission er 5.896 kg NH₃-N/år. Det ansøgte overholder således krav til BAT vedr. ammoniak.

Den ekstra reduktion af ammoniak, som ligger ud over BAT-krav, er frivilligt tiltag som gemmes til senere.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

Det vurderes at husdyrbrugets staldanlæg opfylder krav om BAT med integration af gyllekøling i stald 15+16 og etablering af overdækning af gyllebeholdere.

Det vurderes således at husdyrbrugets staldanlæg og gyllelager opfylder krav til ammoniakreduktion iht. BAT.

2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse. Der er ikke emissioner fra husdyranlægget, der har grænseoverskridende virkning.

3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgttes placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.

3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur bilag IV-arter, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi, vand og klima.

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Husdyrbrugets indretning, drift og beliggenhed er beskrevet i afsnit B. Herunder bl.a. emissioner i form af ammoniak (afsnit 2.5), lugt (afsnit 2.6), støj (afsnit 2.7.3) og støv (afsnit 2.7.4) og lys (2.7.5) som kan være til gene for omgivelserne og påvirke menneskers sundhed og trivsel. Disse forhold vil derfor ikke blive nærmere beskrevet her.

Der er i en stor del af den lovgivning der regulerer landbruget indbygget hensyn til befolkningen og menneskers sundhed. Det gælder f.eks. i forhold til hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produkterne kan sælges.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodeks udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til nabobeboelser, institutioner eller sygehuse der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for menneskers sundhed.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i staldanlægget, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stald, gyllerør og gyllebeholdere udføres i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet. Derudover vil det ældre staldanlæg tages ud af drift, hvilket betyder at det ikke udgør en risiko.

Der ingen nedgravede olietanke dermed er sandsynligheden for at brud på tanke skal føre til jordforurening minimal.

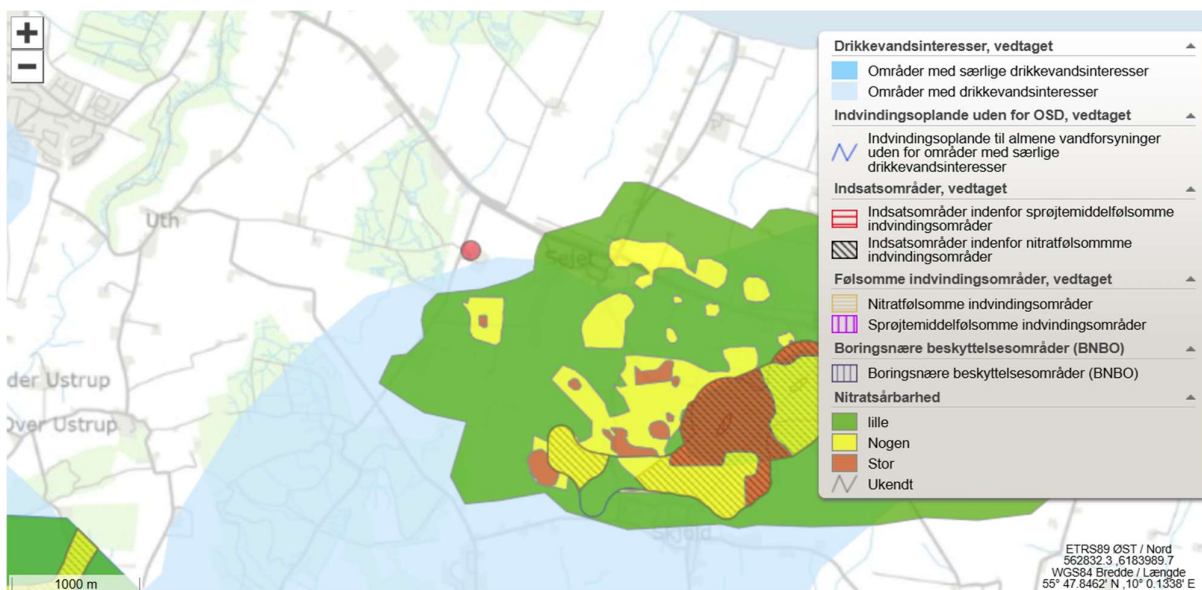
Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 2.8.5.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. Gyllebeholderne er placeret væsentligt mere end 100 meter fra vandløb og søer større end 100 m².

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres således tab til vandmiljøet undgås. Planen udarbejdes når projektet realiseres, da det ikke er muligt at indtegne placering af brandslukker, flugtveje mv. inden projektet er færdigbehandlet i byggesagsbehandlingen.

Bygningsmassen ligger jf. den Statslig grundvandskortlægning i indvindingsoplande uden for OSD, BNBO, følsomme indvindingsområder (nitratfølsomt indvindingsområder/ sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder) og område for særlige drikkevandsinteresser. Stald 17 kommer til at ligge ind over yderste kant af Områder med drikkevandsinteresser. Stalden etableres så udsivning af gylle ikke vil kunne ske, hvorfor der ikke er risiko for forurening af drikkevandet fra byggeriet

Husdyrbrugets placering (rød markering) i forhold til OSD, område for drikkevandsinteresser og følsomme indvindingsområder.

Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktforurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktforurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktforurening med olie eller kemikalier til jord anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktforurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktforurening af grundvand. Staldenes gylleanlæg bygges så der sikres mod udsivning fra systemet, og der er derfor ingen risiko for punktforurening af grundvandet.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 2.5 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 2.7.4 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (2.7.1) og afsnittet vedr. energi (2.8.4).

Vurdering

Ejendommen har overbrusning i stierne og håndterer foder i lukkede systemer, som reducerer støv fra anlægget.

Transport til og fra anlægget søges løbende optimeret, ved at udnytte kapaciteten på transporterne, hvilket betyder at der så vidt muligt aftages hele træk.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er opførelse af stald 15/16 og 17 og 1 gyllebeholder. I forbindelse med placeringen af de nye anlægsdele har andre placeringer været i spil.

Anlægget er placeret ved eksisterende bygninger for at samle bygningsmassen og ligeledes give mulighed for at udnytte eksisterende lagerkapacitet til husdyrgødning og husdyrgødningslogistik. Den valgte placering skaber den mest samlede og i sig selv skærmende produktion

Alternativer til valg af teknologi

I forhold til reduktion af ammoniakfordampningen er der valgt det staldsystem som giver en lav ammoniakfordampning kombineret med gyllekøling. Som alternativ kunne der være valgt et andet staldanlæg kombineret med yderligere teknologi.

I forhold til gylletanke forefindes ikke bedre alternativer end teltoverdækning.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. 0-alternativet vil betyde, at husdyrbruget på sigt ikke vil kunne udnytte de fordele der ligger i stordrift for at holde omkostningerne pr. produceret enhed nede.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbruglovens §16a til en udvidelse af staldanlægget kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt.

Med en godkendelse efter § 16a, stk. 2, får husdyrbruget status af IE-brug og bliver underlagt en række særregler, som skal medvirke til at produktionen har et stadig mindre ressourceforbrug og reduceret påvirkning af omgivelserne.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde Husdyrlovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

I forhold til teknologi vil øvrige løsninger samlet set være mere bekostelige, kræve mere vedligehold og større energiforbrug hvorfor disse er fravalgt.

4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, da anlægget rummer mere end 750 stipladser til søer.

4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør (C1)

Ved ophør af aktiviteter på et IE-brug bliver husdyrbruget omfattet af reglerne i kap. 4 i jordforureningsloven. Ved ophør skal den ansvarlige for driften bl.a. vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af de aktiviteter der har fundet sted på husdyrbruget. Kommunen kan stille krav om, at der skal foretages undersøgelser, analyser eller målinger af stoffer til brug for vurderingen.

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderene tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, men tømmes for husdyrgødning i henhold til generel lovgivning.

Senest 4 uger efter driftsophør af husdyrholdet anmeldes dette til kommunen.

Vurdering af foranstaltninger ved ophør

Det vurderes, at ovenstående beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre, at husdyrbruget ikke vil blive et attraktivt levested for rotter og andre skadedyr.

4.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv. (C2)

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

4.2.1. BAT- råvare

Ved forbrug af råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) er udgangspunktet, at der ikke anvendes mere, end der er behov for i produktionen.

Anlægget indrettes på en måde som giver de mest optimale muligheder for en rationel og optimeret drift i forhold til forbruget af råvarer og energi.

Fodermidler opbevares i siloer og transport foregår i et lukket system. Fodersiloerne er placeret på fast bund. Opbevaringen og transporten af foder sker således at utætheder hurtigt identificeres.

Som en del af BAT-kravet skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse som bl.a. omfatter forsyningssystemer til vand og foder. Planen vil medvirke til at sikre, at der fortsat er fokus på mindst muligt forbrug af råvare.

Derudover skal husdyrbruget dokumentere, at udskillelsen af fosfor og kvælstof i husdyrgødningen minimeres jf. de beskrevne metoder under BAT-fodringskrav.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og fodringskrav vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

4.2.2. BAT-Energi

Der er fastlagt bindende BAT-krav til IE-brug vedr. energi. Kravene indebærer, at der ved opførelse af nye stalde eller ved udskiftning af belysningskilder i eksisterende anlæg skal etableres energieffektiv belysning.

Derudover er der bindende BAT-krav omfattende plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget, samt materiel, hvilket bl.a. omfatter varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

Desuden skal husdyrbruget implementere et miljøledelsessystem med mål og handlingsplan for bl.a. energiforbrug.

Overholdelse af BAT-krav vedr. kontrol, reparation, vedligehold og krav vedr. energieffektiv belysning vurderes i forbindelse med tilsyn eller i forbindelse med at husdyrbruget indsender dokumentation herfor til kommunen jf. krav om årlig indberetning til kommunen.

Energiforbrugende aktiviteter er beskrevet under punkt 2.8.4. samt de anvendte energikilder.

4.2.3. BAT-Vand

Som en del af et bindende BAT-krav til IE-brug skal husdyrbruget have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af materiel som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand. Herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal fastsættes i planen. Planen vil medvirke til at sikre, at der ikke sker unødigt vandspild på grund af utætte drikkevandssystemer.

Vandforbrug skal desuden indgå som en del af husdyrbrugets miljøledelse, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget af vand.

Vandforbruget er beskrevet under afsnit 2.8.5. samt de tiltag husdyrbruget praktisere for at minimere vandforbruget.

4.2.4. BAT-Management

Husdyrbruget har allerede mange rutiner og procedure for at sikre at produktionsanlægget fungerer optimalt med lavest muligt forbrug og miljøpåvirkning.

En del af det gode management er bl.a. at sikre, at grisene gøder korrekt i stierne. Dette styres ved klimastyring og overbrusning. Derudover er godt management at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold for dyr eller mennesker. Det er således standard at stalde vaskes mellem hvert hold grise og der er indgået aftale om skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

IE-husdyrbruget skal derfor dokumentere og eller sikre, at følgende efterleves:

- Miljøledelsessystem
- Oplæring af personale
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab
- Fodringskrav
- Krav om energieffektiv belysning
- Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

Der skal ske årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. december indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

IE-husdyrbruget er omfattet af den række særregler for IE-brug.

5. Bilagsoversigt

Bilag 1: Overblik over produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Bilag 2: Rådata og resultat af OML-beregning (uploadet i særskilt dokument)

Bilag 3: Beregning af køleydelse gyllekøling

Bilag 4: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

Bilag 5: Beplantningsplan

Bilag 6: Besigtigelser af skov og sø (uploadet i særskilt dokument)

Bilag 2: Rådata og resultat af OML-beregning (uploadet i særskilt dokument)**Bilag 3: Beregning af køleydelse gyllekøling**

Eftersendes når der er valgt fabrikat og logningstype

Bilag 4: Indberetnings- og generelle lovkrav for IE-husdyrbrug

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

En del af EU's BAT-krav til IE-brug er allerede implementeret i den generelle lovgivning som gælder for alle husdyrbrug. Derudover er krav, som kun gælder IE-brug integreret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17. Særreglerne til IE-brug omfatter følgende krav:

Miljøledelsessystem

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav der er nævnt ovenfor.

Krav om oplæring af personale hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, vedr. ovenstående forhold. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder) minimum 1 gang årligt.
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.
- 9) Udarbejdelse af beredskabsplan.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt.

Fodringskrav

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder

Krav om energieffektiv belysning

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i fem år og disse skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. marts indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Ovenstående BAT-krav til IE-brug er direkte afskrift fra lovgivning. Det er ligeledes krav som kommunen vil følge op på i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn som skal ske på husdyrbruget.

Bilag 5: Beplantningsplan

Eftersendes

Bilag 6a og b: Besigtigelser fra 2017 af skov og sø